

 MAŁOPOLSKA

Badanie
opinii
mieszkańców
Małopolski
2015
4. edycja

Małopolskie Obserwatorium
Rozwoju Regionalnego

Departament
Polityki Regionalnej

BADANIE OPINII MIESZKAŃCÓW MAŁOPOLSKI

na temat istotnych dla rozwoju województwa
obszarów działań samorządu wojewódzkiego

4. edycja

Wydawca Departament Polityki Regionalnej
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
30-552 Kraków, ul. Wielicka 72B
tel. (+48) 12 29 90 900, fax. (+48) 12 29 90 926
www.malopolskie.pl

Autorzy Opracowanie zostało przygotowane przez [Kingę Krasoń-Pilch](#),
pod kierunkiem [Andrzeja Bindy](#).

Projekt okładki Małgorzata Flis

Skład publikacji Oficyna Wydawnicza PEGAZ | www.pegaz.pl

ISBN 978-83-65325-08-2

Publikacja bezpłatna Przy publikowaniu danych z opracowania prosimy o podanie źródła.

Publikacja dostępna jest także w wersji elektronicznej pod adresem:
www.obserwatorium.malopolska.pl

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

MAŁOPOLSKA

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020

Małopolska

Europejski Region Przedsiębiorczości 2016

European Regional Development Fund

Spis treści

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI	4
WSTĘP	5
Cel badania	5
Próba badawcza	5
POSTRZEGANIE I UTOŻSAMIANIE SIĘ Z MAŁOPOLSKĄ I DZIAŁANAMI SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA	7
Małopolska oczami mieszkańców	7
Rozpoznawalność działań samorządu województwa	11
SYTUACJA FINANSOWA GOSPODARSTW DOMOWYCH	13
„Dorabianie”	13
Oszczędzanie	15
Kredyty	16
SATYSFAKCJA Z USŁUG PUBLICZNYCH	18
Opieka zdrowotna	19
Transport zbiorowy	19
Stan dróg	20
Poziom bezpieczeństwa	20
Jakość szkolnictwa	21
PODNOSENIE KWALIFIKACJI	22
ZAUFIANIE DO INNYCH	24
SPRAWY SPOŁECZNE	26
Rodzina	26
Ekonomia społeczna	29
AKTYWNOŚĆ W OBSZARZE KULTURY	31
NOWE TECHNOLOGIE	34
SPIS TABEL	37
SPIS WYKRESÓW	37
SPIS MAP	38
METODA ZBIERANIA INFORMACJI	39
KWESTIONARIUSZ ANKIETY	42

Najważniejsze wnioski

- ① Małopolanie uważają, że w pierwszej kolejności pieniądze publiczne powinny być kierowane na drogi, w dalszej – na edukację i wsparcie przedsiębiorców.
- ② Ponad połowa mieszkańców regionu nie ma wiedzy na temat kompetencji samorządu województwa, a ta, która jest, ogniskuje się głównie wokół administracji, zarządzania województwem czy wydawania dokumentów.
- ③ W porównaniu do 2012 roku wzrosła liczba osób deklarujących, że sytuacja finansowa ich gospodarstw domowych poprawiła się w ciągu ostatniego roku.
- ④ Więcej osób „dorabia” (niż w 2012 czy 2013 roku), ale też większy odsetek Małopolan ma jakieś „oszczędności”. Spada liczba osób spłacających kredyty.
- ⑤ W porównaniu do badania sprzed dwóch lat zmniejszył się poziom wzajemnego zaufania mieszkańców.
- ⑥ Nie zmienia się aktywność mieszkańców Małopolski w obszarze kultury – uczestniczy w niej dwóch na trzech Małopolan (i ponad 80% w samym Krakowie).
- ⑦ 67% mieszkańców regionu jest zadowolonych z poziomu bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania, 56,5% – z jakości szkolnictwa, a z transportu zbiorowego – 48,7%.
- ⑧ 62% Małopolan nie podnosi kwalifikacji w żadnej formie, a ci, którzy podnoszą, robią to częściej za pieniądze własne niż zewnętrzne (w 2013 roku źródła finansowania szkoleń, warsztatów, studiów itd. były głównie zewnętrzne).
- ⑨ Główne skojarzenia Małopolan dotyczące „ekonomii społecznej” to: przedsiębiorczość i rozwój lokalny. Prawie 15% mieszkańców z niczym jej nie kojarzy.
- ⑩ Małopolanie są otwarci na nowinki techniczne, szczególnie w grupie młodej, dobrze wykształconej części społeczeństwa.

Wstęp

Cel badania

Czwarte badanie opinii mieszkańców Małopolski zostało przeprowadzone w celu uzyskania informacji na temat postrzegania działań samorządu województwa w kontekście społecznym i gospodarczym. Jego wyniki służą ocenie prowadzonych polityk publicznych, a także zidentyfikowaniu punktowych obszarów niezbędnej interwencji polityki regionalnej.

Jednokrotne badanie tego rodzaju daje nam wynik, który bardzo trudno interpretować, nie mając odniesienia ani do innych regionów, ani do szeregu wyników w czasie. Dlatego prawdziwa wartość uzyskiwanych wyników badań opinii ujawnia się i rośnie z czasem. Dotyczy to zarówno projektów o charakterze krajowym (cykliczne badania CBOS, Diagnoza Społeczna), jak i o szerszym zasięgu (European Social Survey, World Values Survey). Również badanie opinii mieszkańców Małopolski z 2015 roku jest kontynuacją wcześniejszych, realizowanych rokrocznie od 2012 roku (stąd odwołania w analizie do wyników z poprzednich badań). Z założenia część pytań jest powtarzana co roku, a część zadawana jest z mniejszą częstotliwością. Pojawiają się wreszcie pytania okazjonalne, związane z realizacją przez samorząd województwa konkretnych projektów lub wystąpieniem specyficznych problemów i wyzwań.

Badanie zostało zrealizowane z uwzględnieniem zróżnicowania opinii w podziale na subregiony województwa, co pozwala na określenie istotnych wyzwań stojących przed polityką rozwoju w poszczególnych częściach województwa.

Respondenci odpowiadali na 24 pytania, które objęły szeroki zakres zagadnień:

- › postrzeganie i utożsamianie się z Małopolską i działaniami władz województwa,
- › rynek pracy,
- › sytuacja finansowa gospodarstw domowych,
- › usługi publiczne,
- › kapitał ludzki,
- › sprawy społeczne,
- › aktywność kulturalna,
- › nowe technologie.

Próba badawcza¹

Przeprowadzono 3 001 wywiadów telefonicznych wspomaganym komputerowo – CATI (n = 3 001) w 6 obszarach terytorialnych: Krakowie, Krakowskim Obszarze Metropolitalnym (bez Krakowa), subregionie tarnowskim, subregionie sądeckim, subregionie podhalańskim i w Małopolsce Zachodniej.

Dobór próby został dokonany w oparciu o operat telefonów stacjonarnych (50%) oraz komórkowych (50%). Miał on charakter doboru losowego warstwowego nieproporcjonalnego.

Stopa zwrotu wyliczona na poziomie ogólnym wyniosła 19,9%.

¹ Więcej o metodzie zbierania informacji oraz o osobach objętych badaniem – w rozdziale *Metoda zbierania informacji*.

Mapa 1. Wielkość próby w subregionach

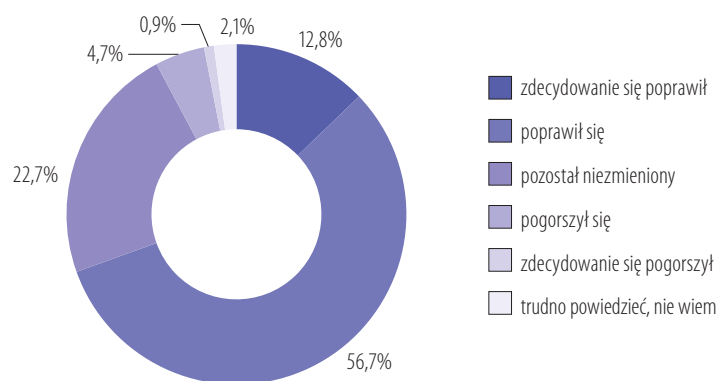

Postrzeżenie i utożsamianie się z Małopolską i działaniami samorządu województwa

Małopolska oczami mieszkańców

Środki finansowe wydane w Małopolsce w perspektywie finansowej 2007–2013 z funduszy europejskich i z funduszy krajowych stanowiły na tyle potężną kwotę, że efekty wsparcia powinny być widoczne nie tylko w skali makro, ale również z perspektywy mieszkańców regionu. Fundusze inwestowano w transport, infrastrukturę społeczną, zdrowotną, edukację, kapitał ludzki czy rozwój i pobudzanie przedsiębiorczości. Jak wynika z przeprowadzonego badania opinii, mieszkańcy Małopolski zmiany w najbliższym otoczeniu dostrzegają i doceniają.

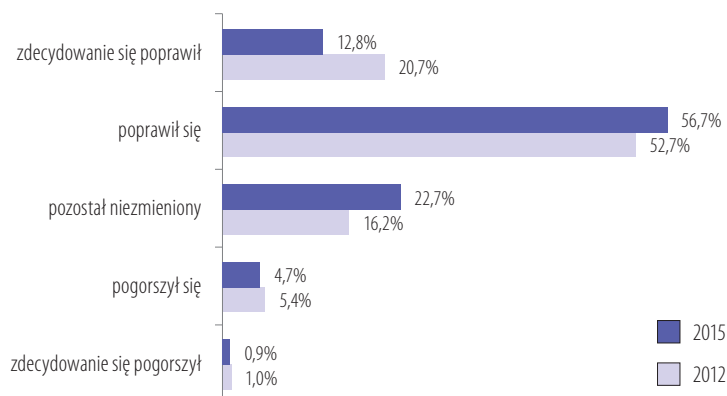
Wykres 1. Odsetek odpowiedzi mieszkańców na pytanie o wygląd najbliższej okolicy w porównaniu do 5 lat wstecz

Porównując odpowiedzi do uzyskanych w edycji badania w 2012 roku², można zauważyć, że zmiany w otoczeniu były bardziej dostrzegane wcześniej, w pierwszej połowie perspektywy finansowej 2007–2013, niż dzieje się to obecnie. W 2012 roku 20,7% mieszkańców odpowiedziało, że wygląd ich najbliższej okolicy „zdecydowanie się poprawił”, dla 52,7% – „poprawił się”, natomiast dla 16,2% – „pozostał niezmienny”.

Przyczyną tego może być zmiana priorytetów w wydawaniu środków unijnych – w pierwszej połowie perspektywy koncentrowano się na wyrównaniu warunków życia, a więc infrastrukturze bezpośrednio dostrzegalnej przez mieszkańców. Zapewne na wyniku zaważyło również swego rodzaju „przyzwyczajenie się” do zachodzących wokół zmian.

Wykres 2. Odsetek odpowiedzi mieszkańców na pytanie o wygląd najbliższej okolicy w porównaniu do 5 lat wstecz (porównanie lat 2015 i 2012)

² <http://politykarozwoju.obserwatoria.malopolska.pl/CmsContent.mvc/NewsDetails/63/420>

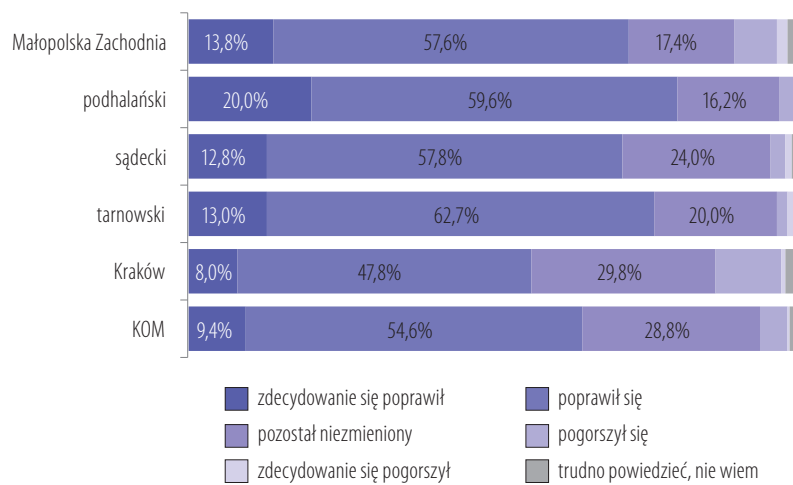

Dalsze analizy pokazują, że częściej na zdecydowaną poprawę najbliższej okolicy zamieszkania wskazywały kobiety niż mężczyźni oraz osoby powyżej 60. roku życia.

Znaczny odsetek mieszkańców deklarujących, że wygląd najbliższej okolicy „zdecydowanie się poprawił”, jest również wśród osób z wykształceniem podstawowym oraz wśród biernych zawodowo.

Różnice zarysowały się w przekroju subregionalnym. Zmiany w swoim otoczeniu dostrzegają szczególnie mieszkańcy Podhala. Wśród krakowian jest natomiast najmniejszy odsetek osób uważających, że wygląd najbliższej okolicy ich miejsca zamieszkania poprawił się. Wyniki analiz przeprowadzonych w 2012 roku były podobne – również wtedy zarówno Kraków, jak i subregion podhalański wyróżniały się pod względem odsetka osób uważających, że najbliższe otoczenie zmieniło się w ostatnich 5 latach (niższego w porównaniu do innych subregionów w przypadku Krakowa i wyższego – w przypadku Podhala).

Wykres 3. Odsetek odpowiedzi mieszkańców subregionów na pytanie o wygląd najbliższej okolicy w porównaniu do 5 lat wstecz

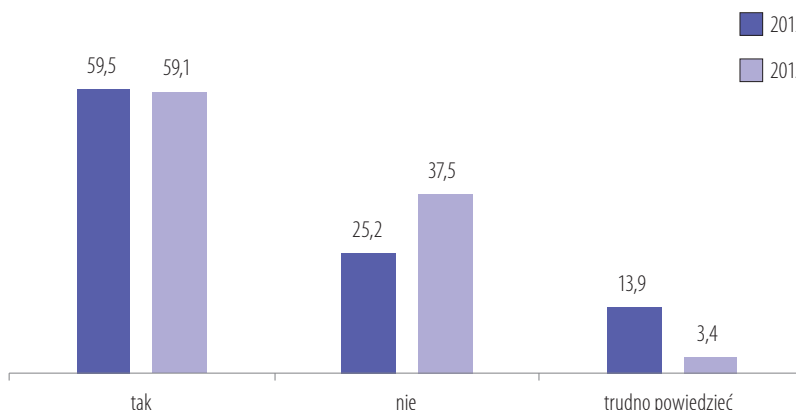

Małopolanie zostali również zapytani o to, czy znają konkretne przykłady projektów realizowanych ze środków europejskich w ich miejscu zamieszkania. Tak samo brzmiące pytanie zostało zadane ankietowanym w 2012 roku.

Odsetek osób odpowiadających twierdząco w 2015 roku nie różnił się istotnie od tego z 2012 roku – 59,1% przy 59,5% trzy lata wcześniej. 37,5% respondentów nie znało konkretnych przykładów projektów realizowanych z funduszy Unii Europejskiej. W porównaniu z wynikiem z 2012 roku (25,2%) znacznie więc wzrosła liczba osób niemających wiedzy na ten temat. Może to wynikać, jak było napisane powyżej, z mniejszej liczby przedsięwzięć realizowanych na poziomie lokalnym w ostatnich latach, ale też z braku odpowiedniej informacji odnośnie projektów, na które szły środki europejskie (jeśli takie były)³.

³ Przyczyną może być również to, że w badaniu w 2015 roku nie była czytana przez ankietera odpowiedź „trudno powiedzieć”, więc takich odpowiedzi udzielonych przez ankietowanych było mniej. W związku z tym odpowiedzi „tak” i „nie” było procentowo więcej.

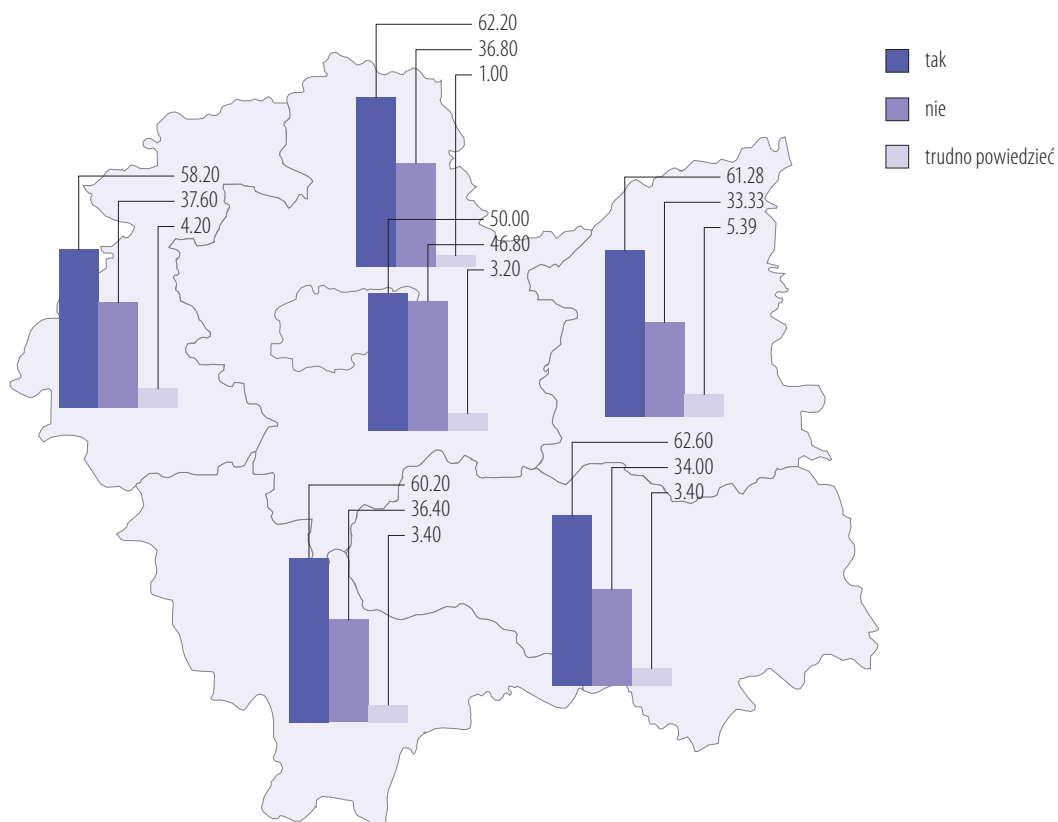
Wykres 4. Odsetek odpowiedzi na pytanie o znajomość projektów realizowanych przy wsparciu Unii Europejskiej – wyniki z lat 2012 i 2015

Im wyższe wykształcenie badanych, tym wyższy odsetek odpowiedzi twierdzących na pytanie o znajomość projektów finansowanych z funduszy europejskich. Podobnie jest w przypadku długości okresu zamieszkiwania w regionie. Najstabszy poziom wiedzy o projektach współfinansowanych z funduszy europejskich jest wśród osób, które najkrócej mieszkają w Małopolsce.

Przyglądając się rozkładowi odpowiedzi w subregionach, można zauważyć dość znaczne zróżnicowanie, niemniej jest ono analogiczne do tego, które zostało dostrzeżone w 2012 roku. Warto podkreślić, że w 2012 roku tylko 34,5% krakowian odpowiedziało, że zna przykłady projektów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej. Obecnie podobnie odpowiada co drugi mieszkaniec Krakowa (50,0%), ale na tle innych subregionów Kraków ma prawie 10 p.p. mniej odpowiedzi pozytywnych.

Mapa 2. Odsetek odpowiedzi na pytanie o znajomość projektów realizowanych przy wsparciu UE – przekrój subregionalny

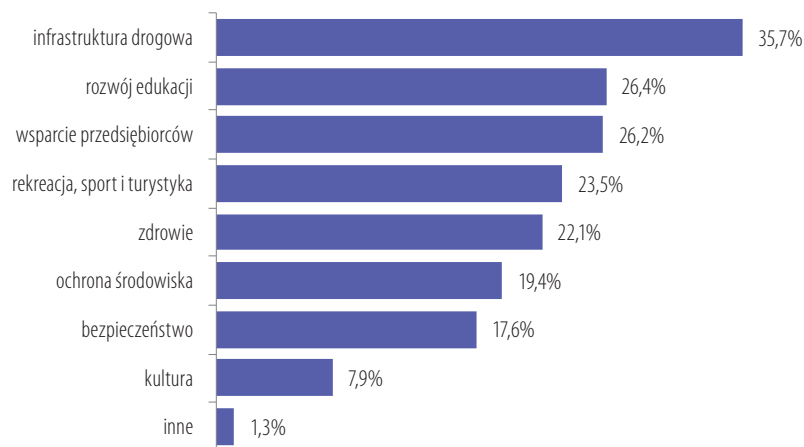

Do głównych zadań samorządu wojewódzkiego należą: pobudzenie aktywności gospodarczej, podnoszenie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki województwa, opieka nad muzeami, bibliotekami oraz teatrami, nadzór nad specjalistycznymi szpitalami, ochrona środowiska, organizacja masowej komunikacji na terenie województwa, dbanie o wojewódzkie drogi czy kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego. Mieszkańcy regionu zostali poproszeni o wskazanie, do których z obszarów powinny być w pierwszej kolejności kierowane środki publiczne.

Odpowiedzi nie zaskakują, choć z drugiej strony jest zastanawiające, że po tylu latach inwestowania w drogi, nadal – w opinii mieszkańców – wymagają one nakładów. Prawdopodobnie mieszkańcy bardziej zwracają uwagę na drogi lokalne, gwarantujące im swobodny dojazd do domu niż na autostrady, z których korzystają okazjonalnie.

Wykres 5. Odsetek odpowiedzi na pytanie o to, na co według mieszkańców powinny iść pieniądze samorządowe w pierwszej kolejności⁴

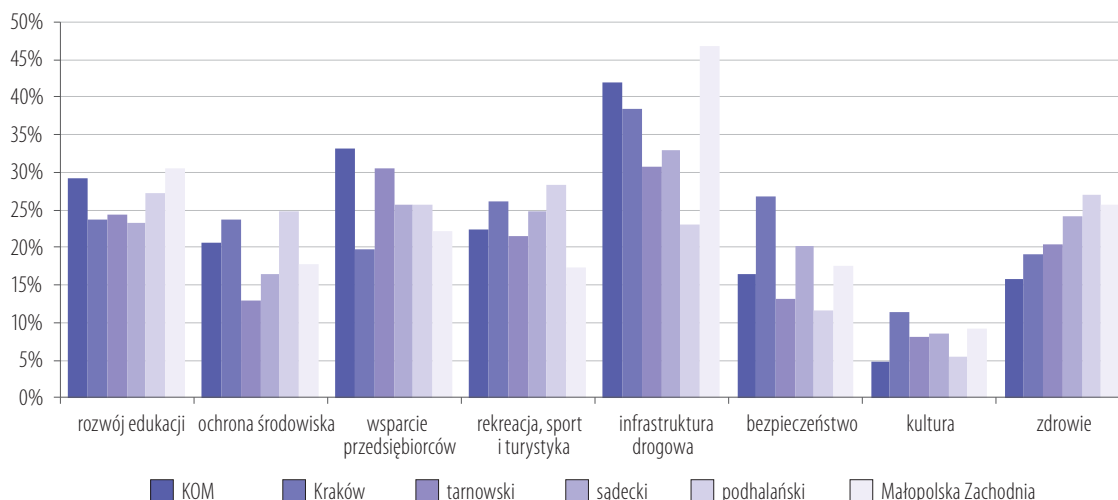
Infrastrukturę drogową częściej wymieniały mężczyźni niż kobiety, osoby prowadzące działalność gospodarczą lub gospodarstwo rolne oraz mieszkańcy Małopolski Zachodniej i Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego (odpowiednio 46,8% i 42,0%, czyli prawie co drugi mieszkaniec tych subregionów). W przypadku Podhala infrastrukturę drogową jako dziedzinę, na którą powinny iść środki publiczne, wybrał co czwarty mieszkaniec (23,0%).

Mieszkańcy KOM-u i Sądeckizny najczęściej, poza infrastrukturą drogową, wymieniały jako istotne wsparcie dla przedsiębiorców. Z kolei krakowianie uważają, że poza infrastrukturą drogową, która jest priorytetowa dla mieszkańców wszystkich subregionów (poza mieszkańcami Podhala), władze powinny przeznaczać środki na bezpieczeństwo oraz rekreację, sport i turystykę.

Dla mieszkańców subregionu tarnowskiego równie ważne jak infrastruktura jest wsparcie przedsiębiorców. Mieszkańcy Podhala znacząco różnią się w swoich wyborach od mieszkańców innych subregionów. Dla nich najbardziej liczy się rekreacja, sport i turystyka oraz – w mniejszym stopniu – edukacja i zdrowie. Rozwój edukacji jest drugim najczęściej wybieranym przez mieszkańców Małopolski Zachodniej obszarem, na który powinny iść środki publiczne.

⁴ Procenty nie sumują się do stu, gdyż można było wybrać do dwóch odpowiedzi.

Wykres 6. Odsetek odpowiedzi wśród mieszkańców subregionów na pytanie o to, na co powinny iść pieniądze samorządowe w pierwszej kolejności

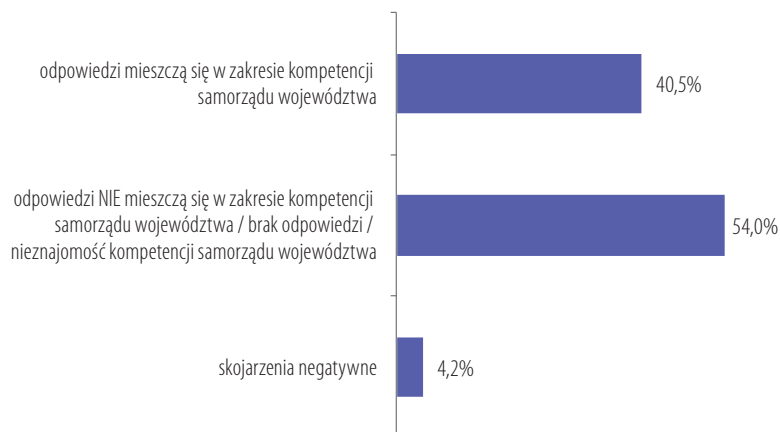
Rozpoznawalność działań samorządu województwa

Samorząd wojewódzki istnieje od ponad 15 lat. W tym czasie urzędy marszałkowskie okrępeły, a dzięki pieniądżom, głównie z funduszy europejskich, władza samorządowa na szczeblu wojewódzkim zaczęła istotnie wpływać na kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, a co za tym idzie – kraju. Czy samorządy wojewódzkie okrępeły również w świadomości mieszkańców? Wydaje się, że nie do końca.

Ponad połowa Małopolan (52,7%) zapytanych o kompetencje samorządu województwa (i skojarzenia) nie ma na ten temat wiedzy.

Spośród 40,5% tych, którzy potrafili wymienić zadania leżące w gestii samorządu województwa lub w kompetencjach urzędu marszałkowskiego, 59,1% (23,9% ze wszystkich 3 001 ankietowanych) wyszczególniło sprawy związane z administracją i sprawowaniem władzy (zarządzanie województwem, wydawanie dokumentów, osoba marszałka, funkcje reprezentacyjne). Sprawy związane z przedsiębiorczością czy wydatkowaniem funduszy europejskich były wymieniane przez co jedenastego mieszkańca (8,9%) – 22,0% spośród tych, którzy znali kompetencje samorządu wojewódzkiego. Sprawy społeczne czy związane z infrastrukturą zostały wymienione przez 7,7% wszystkich mieszkańców i 18,9% spośród tych, którzy wykazali się wiedzą w odpowiedzi na pytanie o kompetencje samorządu wojewódzkiego.

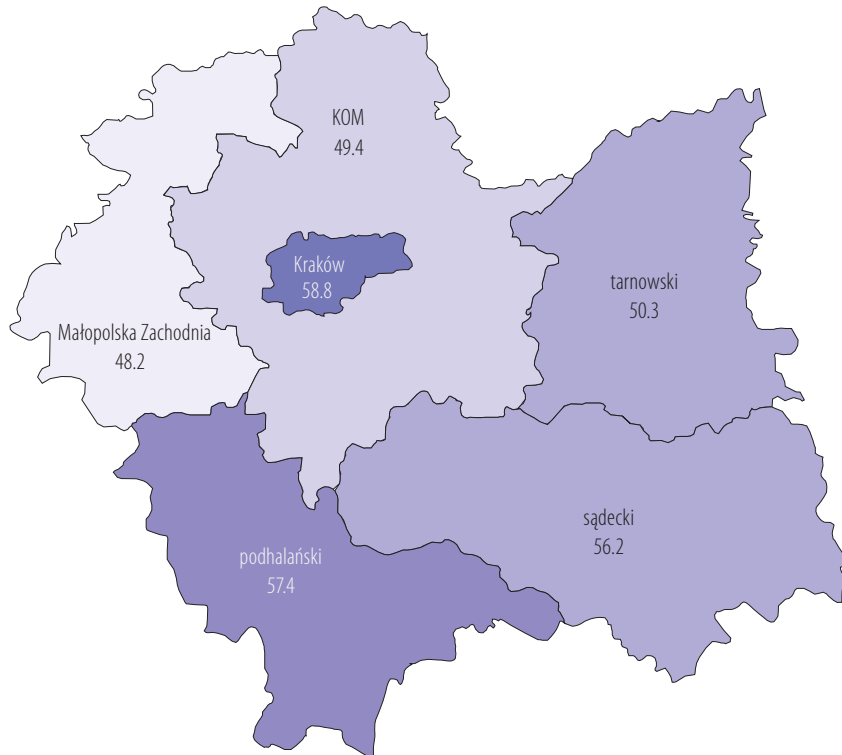
Wykres 7. Znajomość samorządu województwa wśród Małopolan (odsetek odpowiedzi na pytanie o skojarzenia i kompetencje samorządu)

Największy brak wiedzy w obszarze kompetencji samorządu województwa ujawnił się wśród mieszkańców Krakowa i Podhala, najmniejszy w Małopolsce Zachodniej.

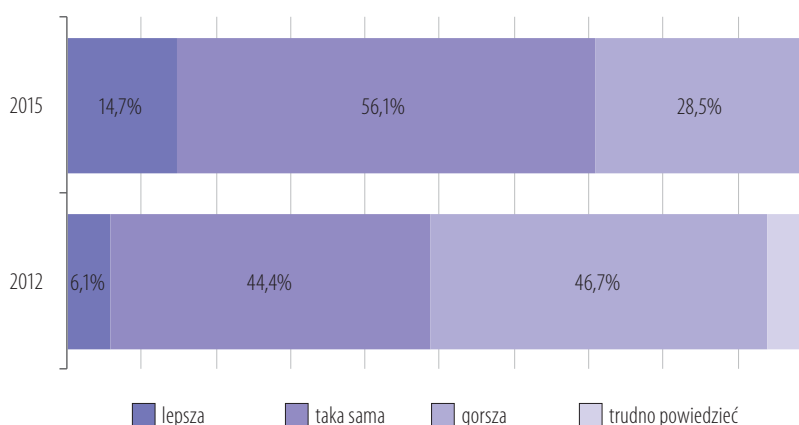
Mapa 3. Odsetek osób w subregionach nieposiadających wiedzy na temat kompetencji samorządu województwa

Sytuacja finansowa gospodarstw domowych

Od pewnego czasu w polskim sektorze gospodarstw domowych odnotowuje się wzrosty⁵ – polepszają się nastroje konsumenckie, wzrasta spożycie i kumulowane są większe oszczędności. Również Małopolska jest pod tym względem podobna do reszty kraju, co pokazują poniższe analizy z 4. badania opinii mieszkańców. W porównaniu do 2012 roku ponad dwukrotnie wzrosła liczba osób deklarujących, że sytuacja finansowa ich gospodarstwa domowego jest lepsza niż ta sprzed roku.

Wykres 8. Odsetek odpowiedzi w 2012 i 2015 r. na pytanie o sytuację finansową gospodarstwa domowego w porównaniu z tą sprzed 12 miesięcy

Wraz z wiekiem spada odsetek osób twierdzących, że obecna sytuacja finansowa ich gospodarstwa domowego jest lepsza niż była 12 miesięcy temu. Najwięcej osób odpowiadających, że jest gorsza niż rok temu, jest w grupie wiekowej 45–59.

Natomiast wraz ze wzrostem wykształcenia rośnie liczba osób uważających, że ich sytuacja finansowa jest lepsza.

Postrzeganie sytuacji finansowej swojego gospodarstwa jest także zależne od kondycji zdrowotnej, zatem im gorszy deklarowany stan zdrowia, tym wyższy odsetek odpowiedzi, że sytuacja finansowa w ostatnim roku się pogorszyła.

Między subregionami różnice nie są wielkie – sięgają do 3,4 p.p. Najgorzej sytuację obecną (w porównaniu do ubiegłorocznej) ocenili mieszkańcy Małopolski Zachodniej; najlepiej – mieszkańcy Krakowa.

Chociaż wzrosła liczba mieszkańców odpowiadających, że ich sytuacja finansowa poprawiła się, to nie można zapominać, że nadal większy jest odsetek osób uważających, że jest ona gorsza – odpowiada tak co trzeci mieszkańców województwa.

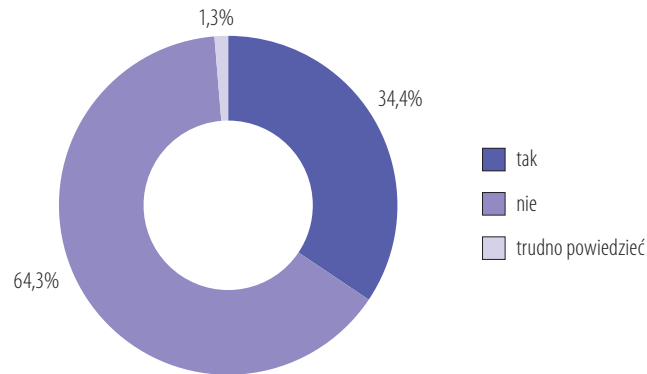
„Dorabianie”

W porównaniu do wyników badań z lat 2012 oraz 2013 zwiększył się odsetek osób deklarujących, że w ostatnim roku któryś z członków gospodarstwa domowego podejmował dodatkowe zajęcia zarobkowe w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb materialnych. O ile w poprzednich edycjach wynik odpowiedzi twierdzących nie przekraczał 30%, w 2015 roku wyniósł 34,4%.

⁵ Sytuacja finansowa sektora gospodarstw domowych, NBP
<http://www.nbp.pl/home.aspx?f=/publikacje/domowe/domowe.html>

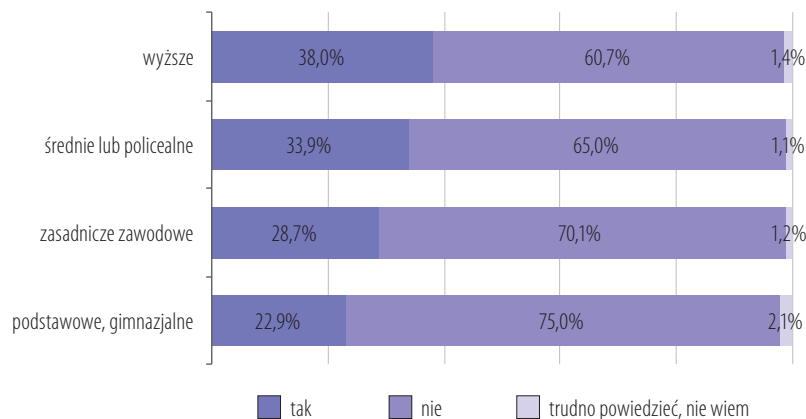

Wykres 9. Odsetek odpowiedzi na pytanie o podejmowanie dodatkowych zajęć zarobkowych

Najczęściej podjęcie pracy dodatkowej (przez osoby ankietowane lub ich rodziny) deklarowały osoby młode. Chętniej dorabiają również osoby z wyższym wykształceniem niż ci z podstawowym. Nie ma natomiast różnic w „dorabianiu”, jeśli weźmiemy pod uwagę zarobki – podjęcie pracy dodatkowej w równym stopniu deklarują zarówno osoby z niższymi, jak i wyższymi dochodami netto.

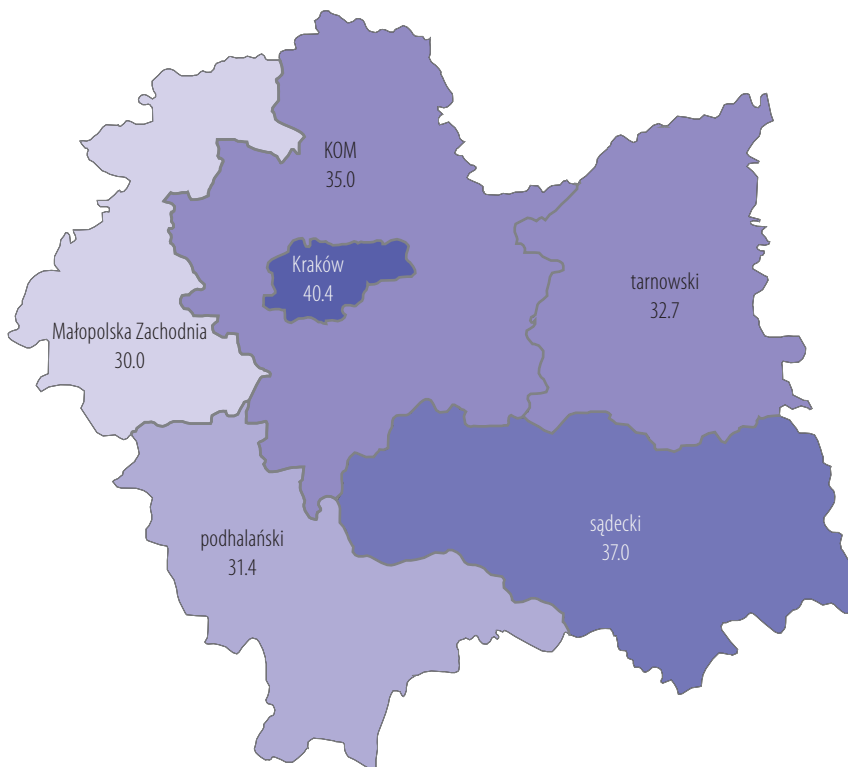
Wykres 10. Podejmowanie dodatkowej pracy a poziom wykształcenia – odsetek odpowiedzi

Podejmowanie pracy dodatkowej najczęściej deklarowały osoby pobierające świadczenia przedemerytalne, bezrobotni oraz osoby pozostające na urlopie macierzyńskim bądź wychowawczym. Zatem dla dużej części ankietowanych „zajęcia dodatkowe” były tożsame z pracą w ogóle, a konieczność ich podjęcia wynikała z niskich świadczeń otrzymywanych z innych tytułów.

Najczęściej podjęcie dodatkowej pracy przez kogoś w gospodarstwie domowym deklarowali mieszkańcy Krakowa (podobnie było w 2013 roku). Wyraźnie rzadziej odpowiedzi twierdzące padały wśród mieszkańców Małopolski Zachodniej, Podhala i subregionu tarnowskiego.

Mapa 4. Odsetek odpowiedzi „tak” na pytanie o podejmowanie dodatkowych zajęć zarobkowych – przekrój subregionalny

Oszczędzanie

W porównaniu do 2013 roku delikatnie wzrosła liczba osób, którym udało się w ostatnich 12 miesiącach zaoszczędzić jakąś sumę pieniędzy – z 41,0% do 44,5%. Odsetek osób odpowiadających, że udało im się cokolwiek zaoszczędzić, rosła wraz ze wzrostem wykształcenia.

Podobnie jak to było w 2013 roku, najmniej udało się zaoszczędzić w gospodarstwach domowych mieszkańców subregionu podhalańskiego. Najwięcej – mieszkańcom Krakowa i Małopolski Zachodniej.

Wykres 11. Czy w okresie ostatnich 12 miesięcy udało się w Pana/i gospodarstwie domowym zaoszczędzić jakąkolwiek sumę pieniędzy? – przekrój subregionalny

Kredyty

W badaniu przeprowadzonym dwa lata temu pytaliśmy mieszkańców Małopolski, czy spłacają „jakieś kredyty”. Tym razem kafeteria odpowiedzi była rozbudowana – respondenci mający kredyty wybierali pomiędzy „kredytem mieszkaniowym”, „kredytem konsumpcyjnym” oraz „kredytem mieszkaniowym i konsumpcyjnym”.

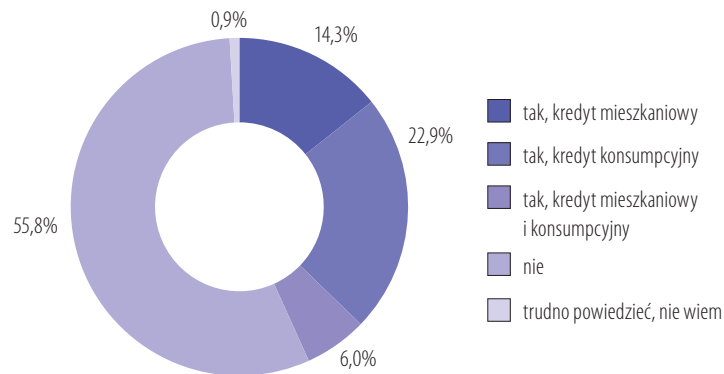
W porównaniu z 2013 rokiem liczba zadłużonych zmalała z 51,0% do 43,3% w 2015 roku. Dane te pokrywają się z informacjami z Diagnozy Społecznej 2015. Zgodnie z tym, co piszą jej autorzy, maleje liczba zadłużonych ogółem w Polsce. Może to wynikać z większych trudności w zaciąganiu kredytu („wiarygodność kredytowa”) oraz/lub większej niepewności dotyczącej przyszłości. Największy odsetek spośród zadłużonych spłaca kredyt konsumpcyjny (prawie co trzeci mieszkaniec regionu), co piąty mieszkaniec Małopolski ma do spłacenia kredyt mieszkaniowy.

Diagnoza społeczna 2015

Prof. Janusz Czapiński: „Rośnie liczba gospodarstw domowych z oszczędnościami, maleje zaś zadłużonych, chociaż rośnie wielkość zadłużenia. Prawie jedna piąta gospodarstw twierdzi, że im stałe dochody nie starczą. Ale kilkanaście lat temu było to trzy czwarte.”

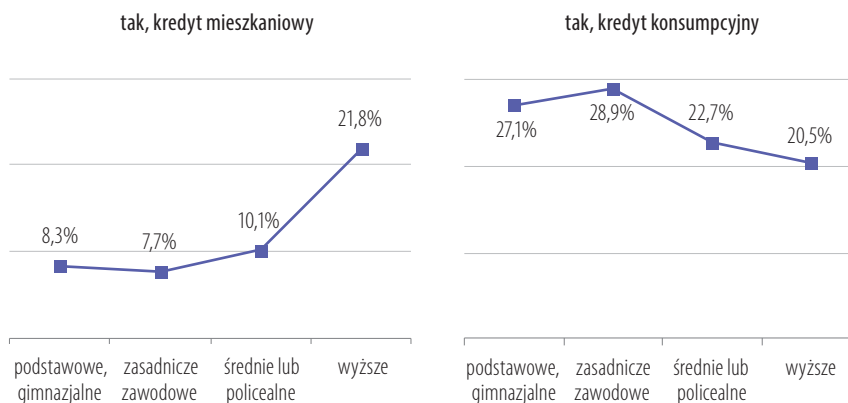
Polityka nr 38 (3027) z 16–22.09.2015

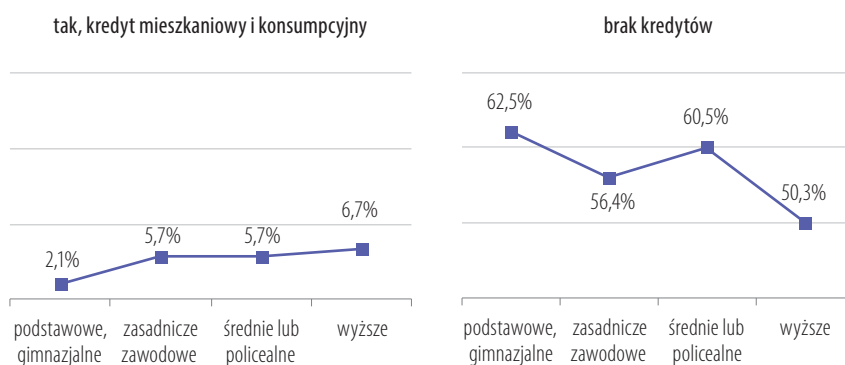
Wykres 12. Czy w Pana/i gospodarstwie domowym spłaca się aktualnie jakieś kredyty?

Jak pokazują dalsze analizy – odsetek osób posiadających kredyty mieszkaniowe rośnie wraz ze wzrostem wykształcenia, a odsetek osób posiadających kredyty konsumpcyjne maleje wraz ze wzrostem wykształcenia.

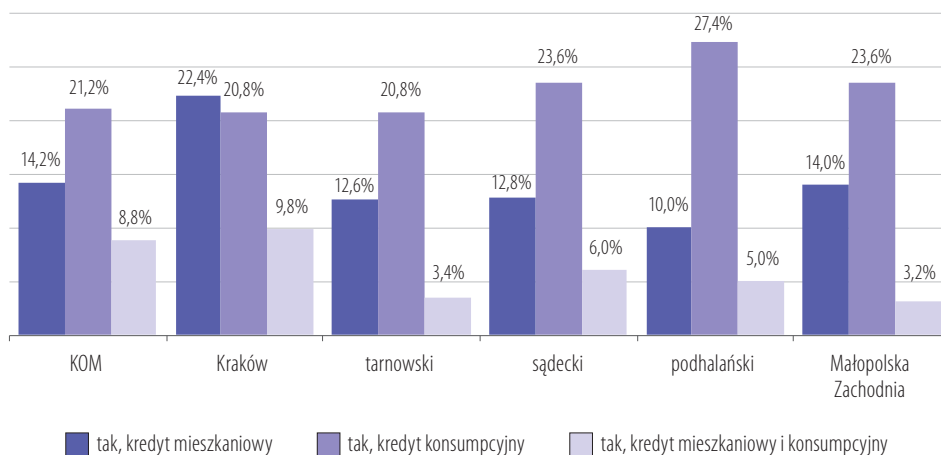
Wykres 13. Posiadanie kredytu(ów) a wykształcenie

Posiadanie kredytu mieszkaniowego w największym odsetku zadeklarowali mieszkańcy Krakowa i Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, kredytu konsumpcyjnego – w subregionie podhalańskim, sądeckim i Małopolsce Zachodniej.

Wykres 14. Odsetek osób, w których gospodarstwie domowym spłaca się kredyty – przekrój subregionalny

Satysfakcja z usług publicznych

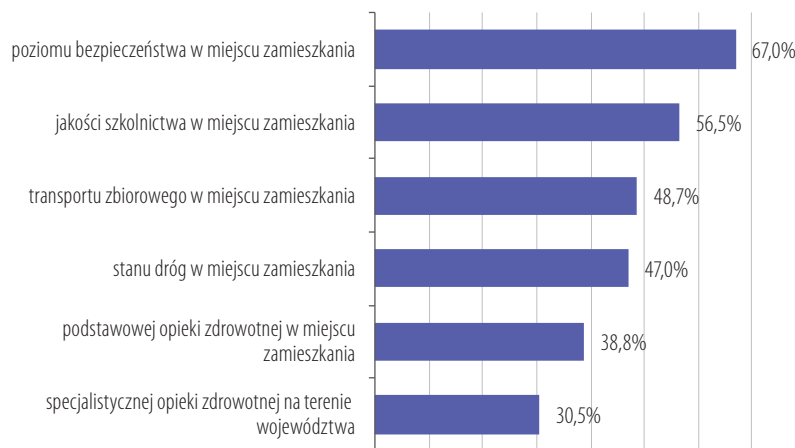
Administracja publiczna, w tym samorządowa, musi stale przystosowywać się do wyzwań cywilizacyjnych i społecznych, aby dobrze wykonywać powierzone jej w ramach prawa zadania. Usprawnienie, rozwijanie i doskonalenie poziomu świadczenia i jakości usług musi uwzględniać oczekiwania społeczne, dlatego też systematycznie pytamy mieszkańców Małopolski o zadowolenie z usług publicznych.

We wcześniejszej edycji badania (w 2012 roku) mieszkańcy regionu wyrażali satysfakcję bądź jej brak z kilku podstawowych usług: podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, transportu publicznego, stanu dróg, poziomu bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania i jakości szkolnictwa.

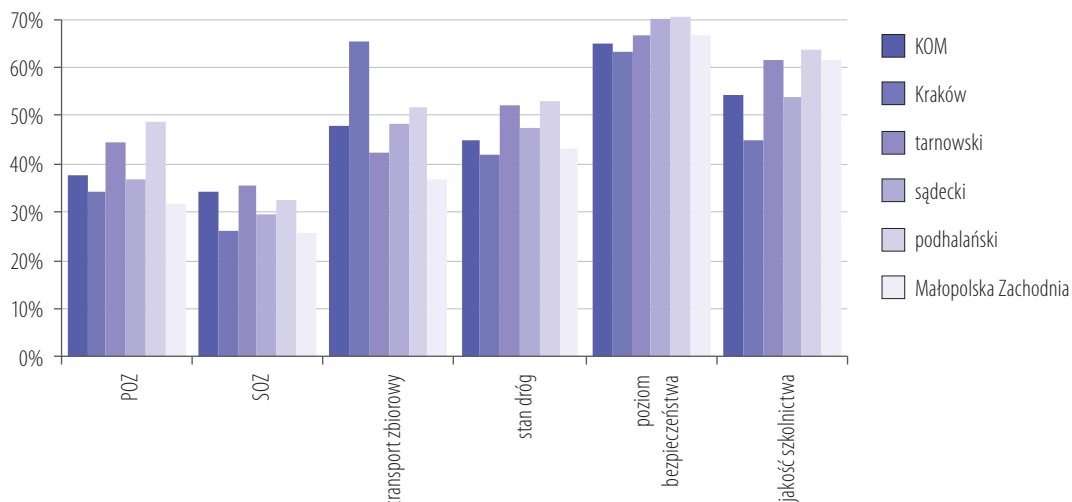
Analizy wykazały, że mieszkańcy byli najbardziej zadowoleni z poziomu bezpieczeństwa (66,1%), w mniejszym stopniu z jakości szkolnictwa (49,5%), stanu dróg (48,6%), transportu publicznego (46,9%) czy podstawowej opieki zdrowotnej (45,3%), najmniej – ze specjalistycznej opieki zdrowotnej (24,9%).

W 2015 roku pytanie powtórzono. Odpowiedzi mieszkańców nieznacznie się różnią od tych sprzed trzech lat. W hierarchii zadowolenia odnośnie wymienionych sześciu usług dwa pierwsze miejsca nie zmieniły się. Transport publiczny, zajmujący w poprzednim badaniu czwarte miejsce, przesunął się na trzecie. Na dwóch ostatnich pozycjach, podobnie jak to było w 2012 roku, znalazła się podstawowa i specjalistyczna opieka zdrowotna.

Wykres 15. Odsetek osób „zdecydowanie” i „raczej” zadowolonych z wymienionych usług publicznych

Wykres 16. Odsetek osób „zadowolonych” i „raczej” zadowolonych z usług publicznych w poszczególnych subregionach

W subregionach zadowolenie z usług publicznych kształtuje się różnie. Szczególne zróżnicowanie widoczne jest w poziomie satysfakcji z transportu zbiorowego – w porównaniu z innymi subregionami jest ono dość wysokie w Krakowie. Zwraca również uwagę Podhale ze względu na wyższy poziom zadowolenia z podstawowej opieki zdrowotnej.

Opieka zdrowotna

Z podstawowej opieki zdrowotnej w miejscu zamieszkania bardziej zadowolone są kobiety (niż mężczyźni), które prawdopodobnie również częściej z niej korzystają (głównie one zabierają swoje dzieci na badania) – 43,6% „zdecydowanie” i „raczej” zadowolonych (odpowiednio mężczyźni – 33,8%). Zadowolenie spada wraz ze wzrostem wykształcenia (odpowiednio – 58,3% wśród osób z podstawowym i gimnazjalnym, 40,4% wśród osób z zasadniczym zawodowym, 40,8% – ze średnim i policealnym oraz 35,4% – z wyższym) oraz wraz ze wzrostem dochodów (odpowiednio 42,8% wśród osób z dochodami na jedną osobę w gospodarstwie średnio do 600 zł netto, 40,7% - od 601 do 1000 zł netto, 38,8% - od 1 001 do 1 400 zł netto i 36,0% wśród najlepiej sytuowanych finansowo).

Najbardziej zadowoleni z podstawowej opieki zdrowotnej są mieszkańcy Podhala i subregionu tarnowskiego (odpowiednio 48,8% i 44,5% odpowiedzi „zdecydowanie tak” i „raczej tak”), najbardziej niezadowoleni – mieszkańcy Małopolski Zachodniej i KOM-u (odpowiednio 50,0% i 44,8% odpowiedzi „zdecydowanie nie” i „raczej nie”).

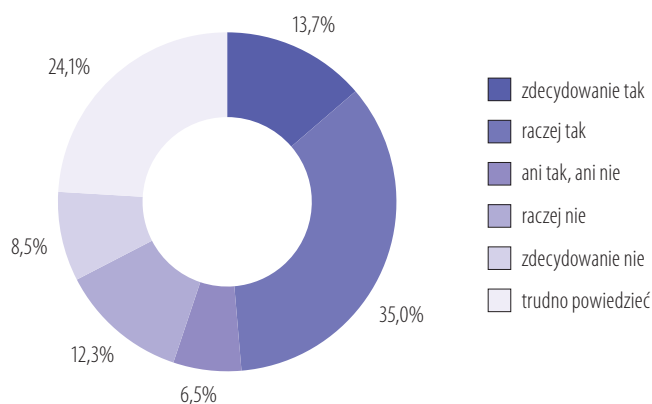
Kobiety również częściej niż mężczyźni są zadowolone ze specjalistycznej opieki zdrowotnej. Wśród niezadowolonych z tej usługi są osoby starsze, pobierające świadczenia przedemerytalne, emeryci, renciści i osoby pracujące.

Wśród mieszkańców regionu największe zadowolenie ze specjalistycznej opieki zdrowotnej wyrazili mieszkańcy subregionu tarnowskiego i Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.

Transport zbiorowy

Prawie co drugi mieszkaniec Małopolski jest zadowolony z transportu publicznego w miejscu zamieszkania.

Wykres 17. Czy jest Pan/i zadowolony(a) z transportu zbiorowego w miejscu zamieszkania?

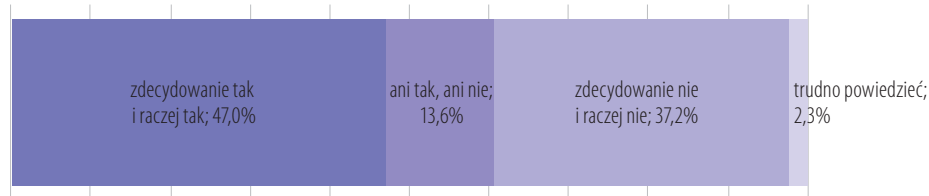
Zadowolenie z transportu zbiorowego jest wyższe u kobiet niż u mężczyzn oraz najwyższe wśród mieszkańców Krakowa spośród mieszkańców wszystkich subregionów. Prawie dwie na trzy osoby mieszkające w stolicy regionu deklarują, że są zadowolone z transportu zbiorowego. Zadowolenie spada wraz ze wzrostem wykształcenia.

Stan dróg

Prawie co drugi Małopolanin jest zadowolony ze stanu dróg w miejscu zamieszkania.

Wykres 18. Czy jest Pan/i zadowolony(a) ze stanu dróg w miejscu zamieszkania?

Zadowolenie spada wraz ze wzrostem wykształcenia. Nie widać natomiast związku między satysfakcją ze stanu dróg a dochodami.

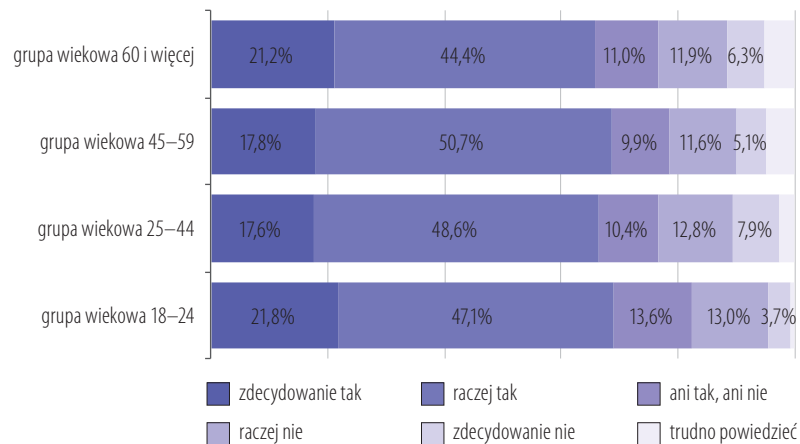
Ponad połowa mieszkańców Podhala i subregionu tarnowskiego wyraża zadowolenie z jakości dróg. 10 p.p. dzieli powyższe subregiony od tych, w których ta satysfakcja była najniższa – Krakowa i Małopolski Zachodniej.

Poziom bezpieczeństwa

Co piąty Małopolanin jest „zdecydowanie” zadowolony z poziomu bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. „Raczej” zadowolonych jest 47,9% mieszkańców regionu.

We wszystkich grupach wiekowych poziom ten kształtuje się podobnie. Niewielkie różnice występują w grupie wiekowej 25–44 lata – poczucie bezpieczeństwa jest w tej kategorii niższe niż w pozostałych.

Wykres 19. Zadowolenie z poziomu bezpieczeństwa a wiek

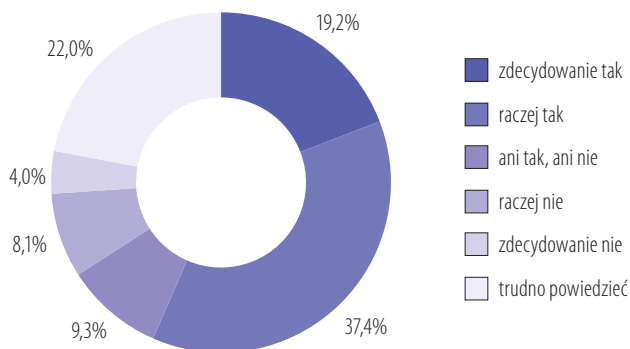

Najwyższy poziom poczucia bezpieczeństwa jest w subregionie podhalańskim. Podobne wyniki uzyskano w badaniu przeprowadzonym w 2012 roku.

Jakość szkolnictwa

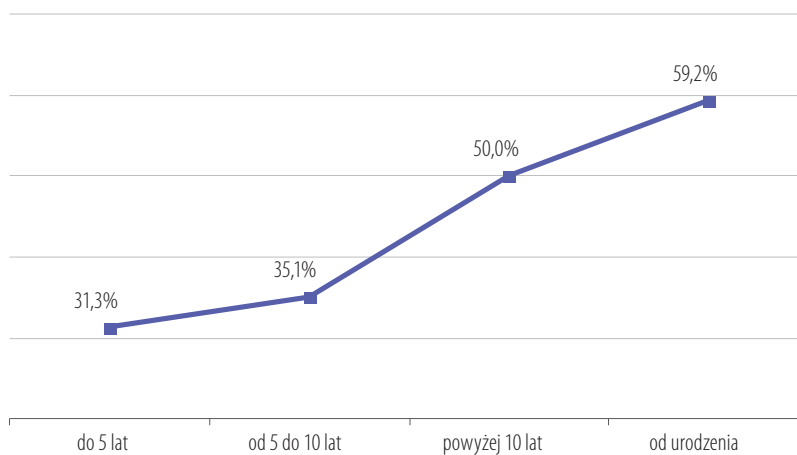
Z jakości szkolnictwa zadowolonych jest ponad połowa Małopolan (56,6%) – 7 p.p. więcej niż było to w 2012 roku.

Wykres 20. Czy jest Pan/i zadowolony(a) z jakości szkolnictwa w miejscu zamieszkania (nie licząc uniwersytetów i szkół wyższych)?

Poziom zadowolenia spada wraz z wiekiem, wykształceniem i dochodami. Co ciekawe, poziom zadowolenia rośnie wraz ze wzrostem okresu zamieszkiwania w Małopolsce.

Wykres 21. Poziom zadowolenia z jakości szkolnictwa w miejscu zamieszkania a długość czasu zamieszkiwania w Małopolsce

Podnoszenie kwalifikacji

Kapitał ludzki uznawany jest za jeden z najważniejszych czynników decydujących o sukcesie firm, organizacji, ale i pojedynczego człowieka. Dostrzegając pozytywne korzyści z jego rozwoju, zarówno przedsiębiorstwa prywatne, organizacje rządowe, instytucje publiczne, jak i osoby prywatne podejmują liczne działania wspierające, również te współfinansowane z funduszy europejskich.

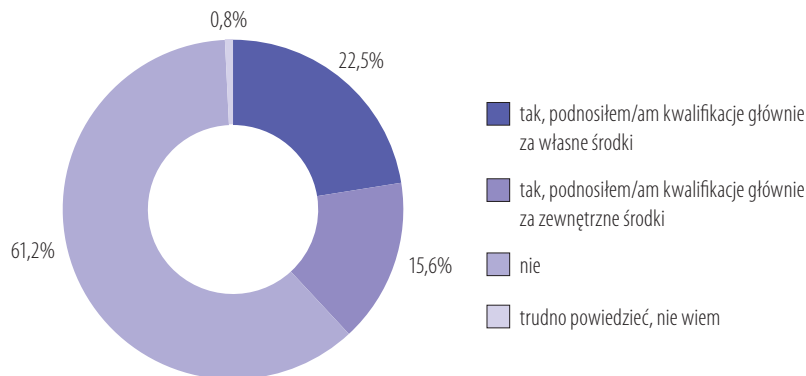
Kwota przeznaczona na rozwój kapitału ludzkiego była szczególnie duża w poprzedniej perspektywie finansowej (2007–2013) – przeznaczono wtedy olbrzymie środki z UE na szkolenia, rozwój zawodowy, rozwój kompetencji, inwestowano w uniwersytety III wieku, dziecięce, podyplomowe. Z pewnością wielu Małopolan skorzystało z możliwości, które były oferowane.

O rozwój kapitału ludzkiego pytaliśmy już w badaniu opinii w 2013 roku. Po dwóch latach powtórzyliśmy pytanie o podnoszenie kwalifikacji.

W 2013 roku ok. 62% badanych nie uczestniczyło w żadnej formie podnoszenia kwalifikacji, 16% szkoliło się za własne środki, a co piąty Małopolanin – za środki zewnętrzne.

Te proporcje zmieniły się tylko w aspekcie finansowania form podnoszenia kwalifikacji. Podobny jest odsetek osób, które się nie szkolą. Obecnie większy odsetek osób deklaruje finansowanie z własnych środków, mniej osób odpowiedziało, że uczestniczą w szkoleniach, warsztatach, studiach itp. za środki zewnętrzne⁶.

Wykres 22. Czy w ostatnich 12 miesiącach podnosił/a Pan/i swoje kwalifikacje poprzez m.in.: szkolenia, kursy, warsztaty, seminaria, konferencje, praktyki, staże zawodowe lub studia podyplomowe?

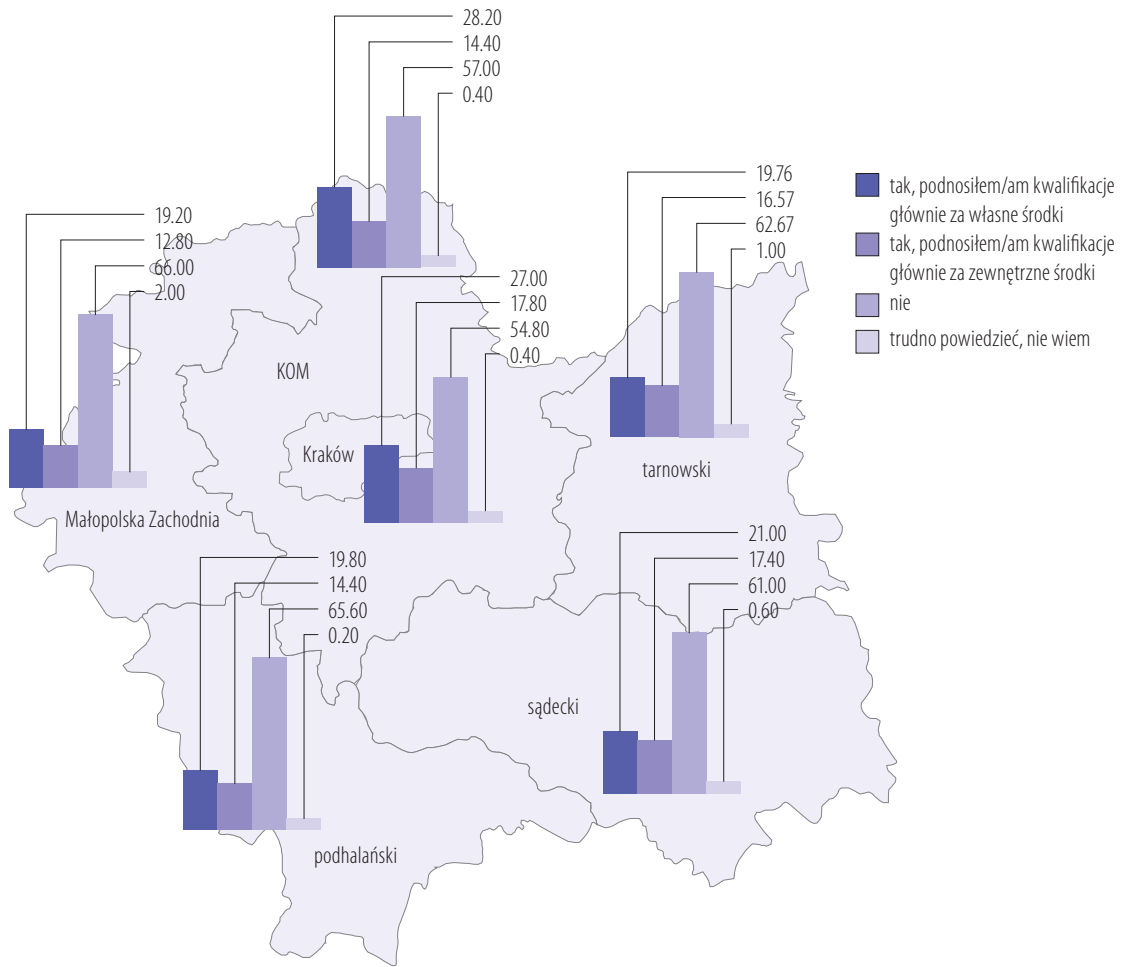

Wśród osób z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym aż 89,6% nie podnosiło kwalifikacji w żaden sposób. Wśród osób z wykształceniem wyższym ten odsetek jest prawie dwukrotnie niższy – wynosi 47,9%.

Co trzeci mieszkaniec Krakowa podnosił kwalifikacje za własne środki. I to właśnie mieszkający w Krakowie w najwyższym stopniu się doksztalali. Drugim subregionem, którego mieszkańcy również w największym stopniu podnosili swoje kwalifikacje, jest Krakowski Obszar Metropolitalny.

⁶ Może to wynikać z faktu, że mniej jest szkoleń itp. finansowanych za środki europejskie.

Mapa 5. Podnoszenie kwalifikacji – przekrój subregionalny

Zaufanie do innych

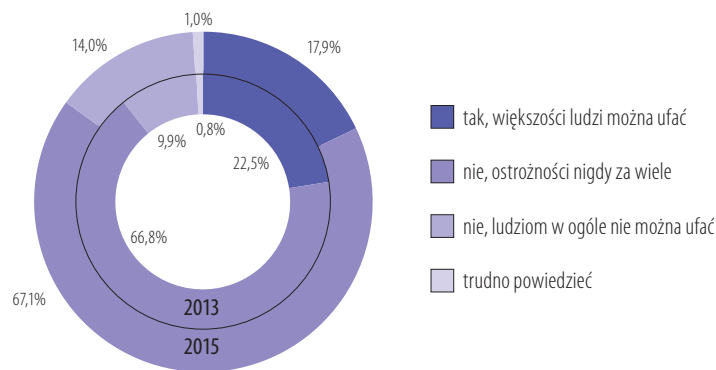
Wyniki najnowszej edycji Europejskiego Sondażu Społecznego (ESS)⁷ potwierdzają to, co identyfikujemy jako jeden z największych problemów społeczeństwa polskiego – zaufanie do innych ludzi oraz instytucji utrzymuje się w Polsce na bardzo niskim poziomie na tle innych krajów europejskich. Co gorsza, badany poziom zaufania obniżył się w stosunku do 2010 roku – przybyło osób, które w kontaktach z innymi oraz w stosunku do instytucji przejawiają brak zaufania.

Jednym z elementów 4. badania opinii mieszkańców Małopolski była próba zdiagnozowania poziomu zaufania względem innych i porównania go z wcześniejszymi wynikami analiz.

Nasz region nie różni się w tendencjach od ogólnokrajowych. Po latach, kiedy poziom wzajemnego zaufania rósł, nastąpił okres spadku.

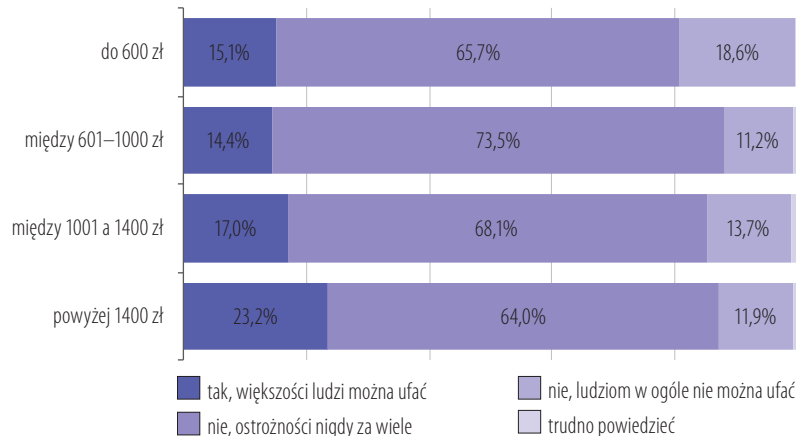
W 2015 roku, podobnie jak w 2013, dwóch na trzech Małopolan twierdziło, że wobec innych „ostrożności nigdy za wiele”. O tym, że „większości ludzi można ufać” jest przekonanych 17,9% mieszkańców regionu, choć w 2013 roku odsetek tak uważających był wyższy. W porównaniu z badaniem sprzed dwóch lat wzrósł odsetek osób twierdzących, że „ludziom w ogóle nie można ufać” (z 9,9% do 14,0% obecnie).

Wykres 23. Czy uważa Pan/i, że w kontaktach międzyludzkich można ufać większości ludzi?

Zaufanie do innych rośnie wraz z wykształceniem oraz wraz ze wzrostem dochodów. 9,1% osób z wykształceniem wyższym uważa, że „ludziom w ogóle nie można ufać”, podczas gdy analogiczne nastawienie względem innych ma 25,0% osób z wykształceniem podstawowym oraz gimnazjalnym i 22,4% z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Największy poziom nieufności wyrażają osoby prowadzące gospodarstwo rolne.

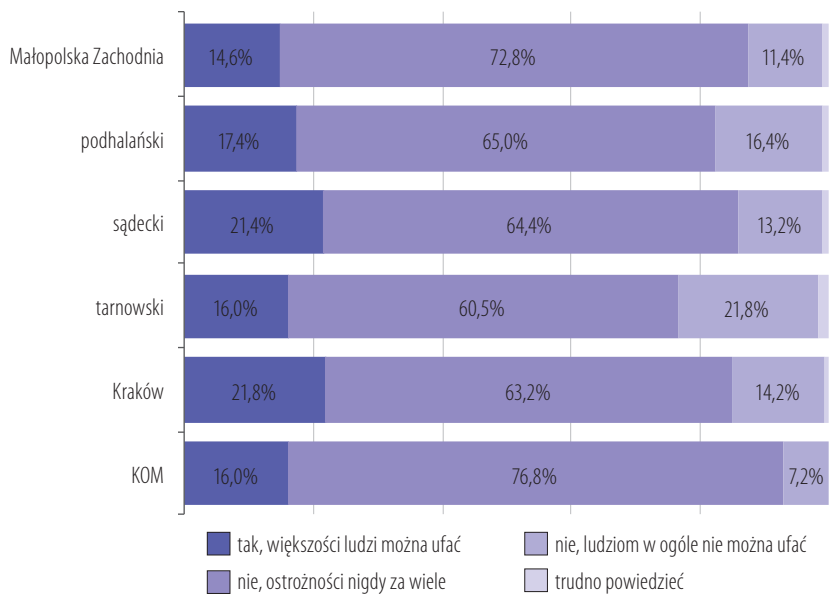
Wykres 24. Zaufanie do innych a dochody

⁷ <http://civicpedia.ngo.pl/wiadomosc/955642.html>

W subregionach sytuacja jest zróżnicowana. Najmniej ufni wydają się być mieszkańcy subregionu tarnowskiego. Największy odsetek osób twierdzących, że „większości ludzi można ufać”, jest w Krakowie i w subregionie sądeckim.

Wykres 25. Zaufanie do innych w przekroju subregionalnym

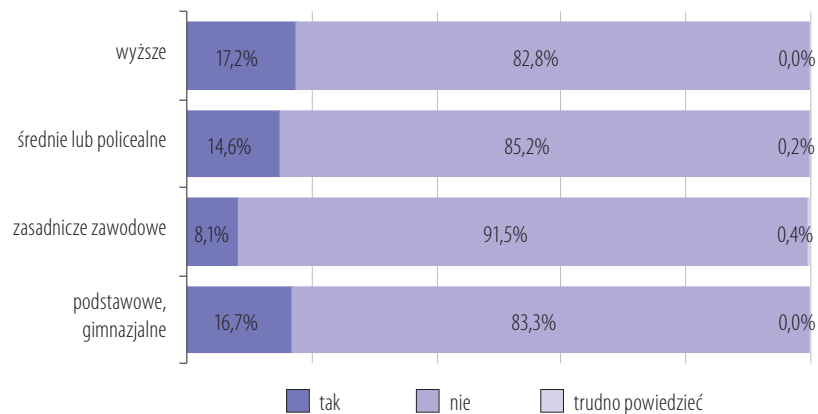
Sprawy społeczne

Rodzina

Jednym ze szczegółowych celów badania opinii mieszkańców było dostarczenie informacji na temat zjawiska przemocy/stosunku do przemocy w rodzinie. Czy jest ono zjawiskiem o szerokim zasięgu? Jak na przemoc reagują Małopolanie i czy korzystają z pomocy innych (osób czy instytucji) w przypadku bycia świadkiem takiej sytuacji? Odpowiedzi na te pytania częściowo znalazły się w poniższej analizie. Innym aspektem badania było poznanie opinii mieszkańców regionu na temat karania dzieci.

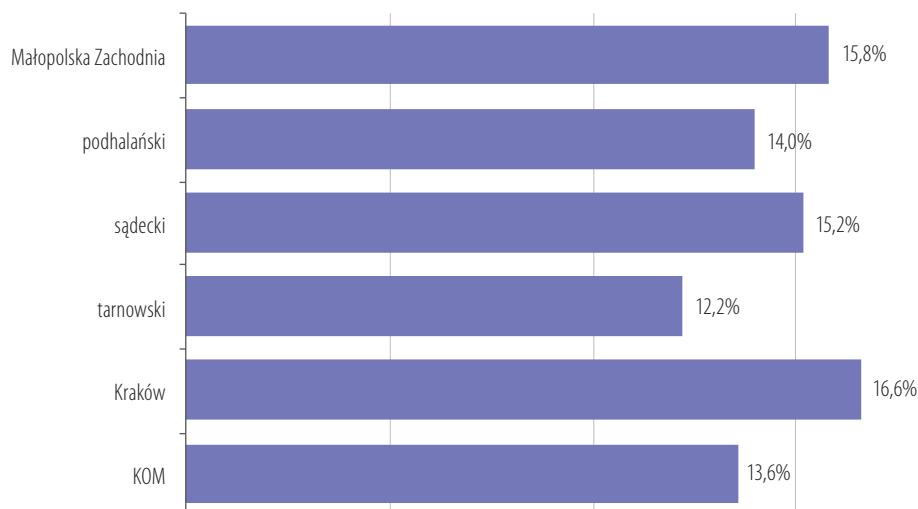
Małopolanie zostali zapytani o to, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy byli świadkami zachowań świadczących o przemocy w jakiegokolwiek rodzinie. Co szósty mieszkaniec regionu (14,6%) odpowiedział na to pytanie twierdząco – przy czym większy był odsetek kobiet (18,0%) niż mężczyzn (10,9%).

Wykres 26. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy był/a Pan/i świadkiem zachowań świadczących o przemocy w jakiegokolwiek rodzinie? – wg wykształcenia

Najczęściej twierdząco na pytanie o przemoc w rodzinie odpowiadali mieszkańcy Krakowa, Małopolski Zachodniej i subregionu sądeckiego. Jednak różnice między subregionami nie są duże, najwyżej kilkupunktowe.

Wykres 27. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy był/a Pan/i świadkiem zachowań świadczących o przemocy w jakiegokolwiek rodzinie? – wg miejsca zamieszkania

Spośród prawie 15% mieszkańców Małopolski, którzy byli świadkami zachowań świadczących o przemoc w rodzinie, interweniowała ponad połowa (58,8%), 39,8% respondentów wskazało, że nie podjęło żadnych działań.

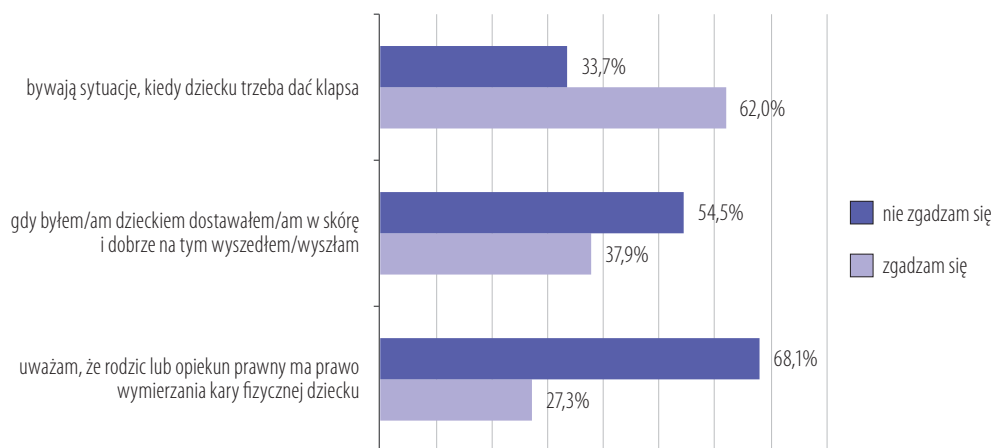
Co jedenasty mieszkaniec Małopolski (8,6% spośród wszystkich Małopolan), który jednocześnie był świadkiem zachowań świadczących o przemoc w jakiegokolwiek rodzinie i próbował w tej sytuacji interweniować, z dostępnych sposobów interwencji najczęściej wybierał zgłoszenie na policję (prawie połowa wskazań). Dużo rzadziej zwracał się do ośrodka pomocy społecznej, kogoś zaprzyjaźnionego czy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Ponad 40% spośród tych, którzy byli świadkami przemocy rodzinnej i nie byli tej sytuacji obojętni, interweniowali w sposób bezpośredni (zwrócenie uwagi, przerwanie kłótni, stanięcie w obronie ofiary, zaopiekowanie się ofiarą, oddzielenie osoby stosującej przemoc od ofiary itp.).

Małopolanie zostali również zapytani o stosunek do fizycznego karania dzieci.

Ze stwierdzeniem „Uważam, że rodzic lub opiekun prawny ma prawo wymierzania kary fizycznej dziecku” zgodziło się 27,3% mieszkańców Małopolski (przy czym „zdecydowanie się zgodził” co dwudziesty ankietowany). Drugie stwierdzenie: „Gdy byłem/am dzieckiem, dostawałem/am w skórę i dobrze na tym wyszedłem/wyszłam” poparło 37,9% mieszkańców („zdecydowanie” – 15,1%), z trzecim – „Bywają sytuacje, kiedy dziecku trzeba dać klapsa” – zgodził się co trzeci odpowiadający, ale „zdecydowanie” – co czwarty.

Wykres 28. „Proszę powiedzieć, czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami:” (odpowiedzi „zdecydowanie się zgadzam” i „raczej się zgadzam” zostały zsumowane, podobnie jak „zdecydowanie się nie zgadzam” i „raczej się nie zgadzam”)

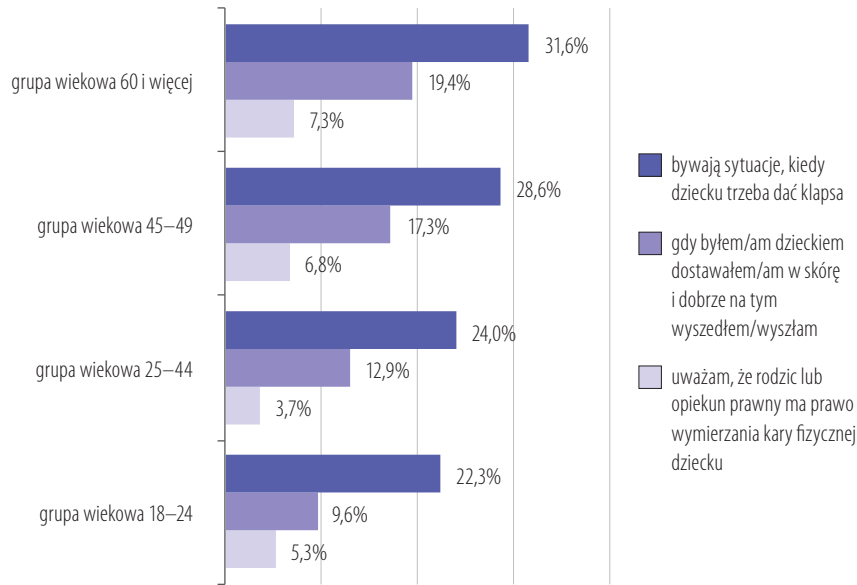

Ciekawe jest dość wysokie zróżnicowanie między płciami w stosunku do postawionych stwierdzeń. Z pierwszym („Uważam, że rodzic lub opiekun prawny ma prawo wymierzania kary fizycznej dziecku”) „zdecydowanie” nie zgadza się co druga kobieta i co czwarty mężczyzna. Równie silne zróżnicowanie było w odniesieniu do stwierdzenia: „Gdy byłem/am dzieckiem, dostawałem/am w skórę i dobrze na tym wyszedłem/wyszłam” – „zdecydowanie” się z tym nie zgodziło 42,1% i 22,5% mężczyzn. Najmniejszy dysonans był w ocenie trzeciego stwierdzenia („Bywają sytuacje, kiedy dziecku trzeba dać klapsa”) – 18,8% kobiet i 10,2% mężczyzn.

Zgoda na powyższe stwierdzenia rośnie wraz z wiekiem.

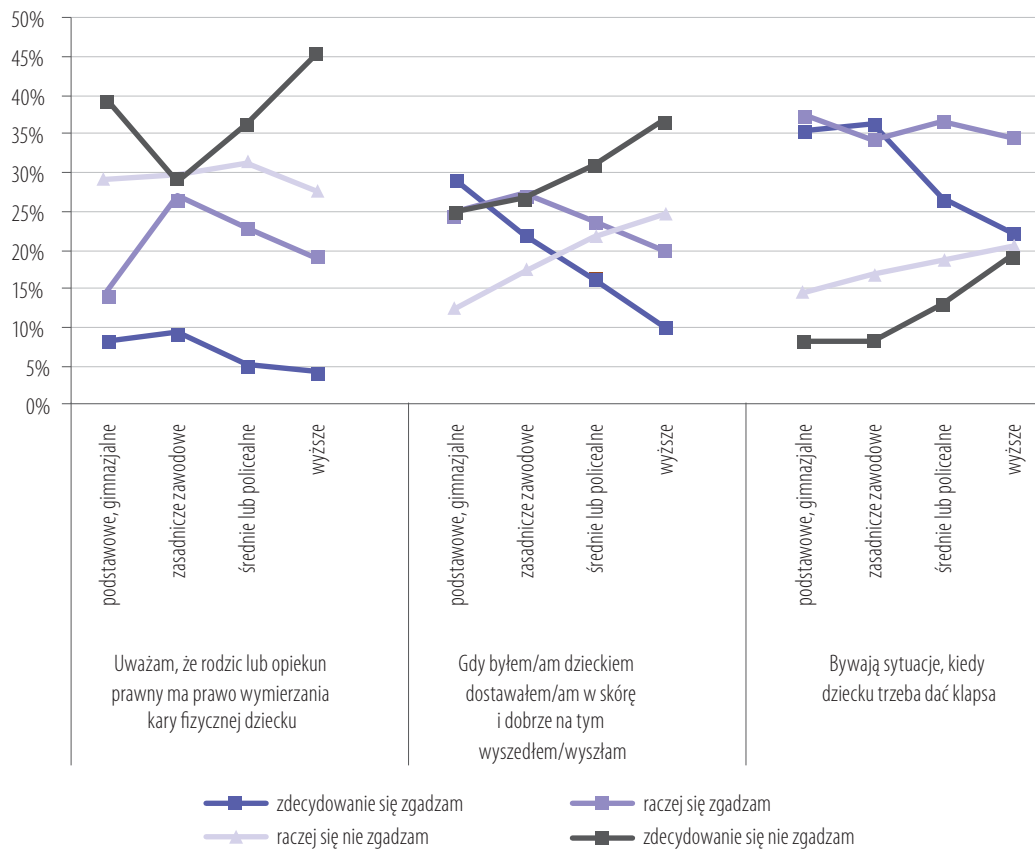

Wykres 29. Odsetek odpowiedzi „zdecydowanie się zgadzam” na odczytane przez ankietera trzy stwierdzenia dotyczące karania dzieci – wg wieku

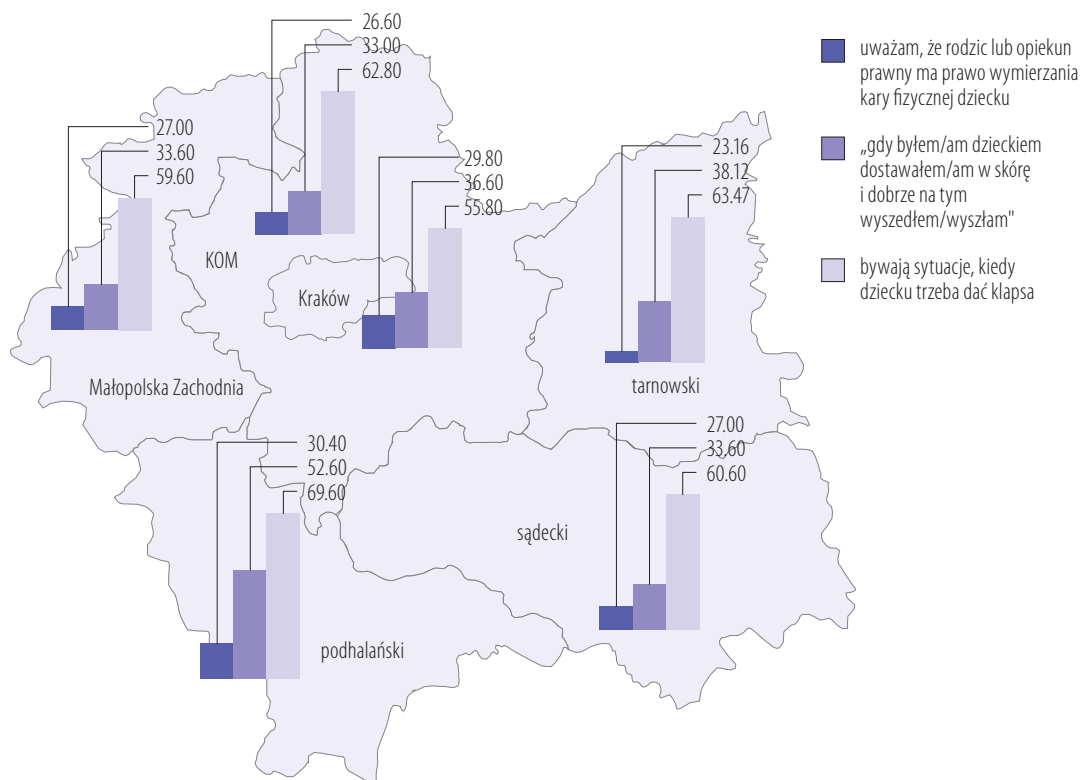

Zgoda na powyższe trzy stwierdzenia jest wyższa w przypadku osób z wykształceniem podstawowym i zasadniczym niż wyższym czy średnim. W miarę wzrostu wykształcenia rośnie odsetek osób niezgadzających się z wymienionymi opiniami.

Wykres 30. Stosunek do trzech stwierdzeń dotyczących karania dzieci – według wykształcenia

Mapa 6. Stosunek do stwierdzeń dotyczących karania dzieci – odsetek odpowiedzi „zdecydowanie się zgadzam” oraz „raczej się zgadzam”, przekrój subregionalny

Ekonomia społeczna

Małopolanie zostali zapytani o to, z czym kojarzy im się „ekonomia społeczna”. Od kilku lat określenie to często występuje w debatach i coraz chętniej działalność z tego obszaru stosowana jest w praktyce.

Wykres 31. „Z czym się najbardziej kojarzy Panu/Pani pojęcie „ekonomia społeczna”?

„Ekonomia społeczna” jest postępowaniem w działalności gospodarczej łączącym cele społeczne i ekonomiczne⁸. Bywa również określana jako gospodarka społeczna lub przedsiębiorczość społeczna. Zyski w przedsiębiorstwach „ekonomii społecznej” w założeniu są reinwestowane w cele społeczne lub we wspólnotę,

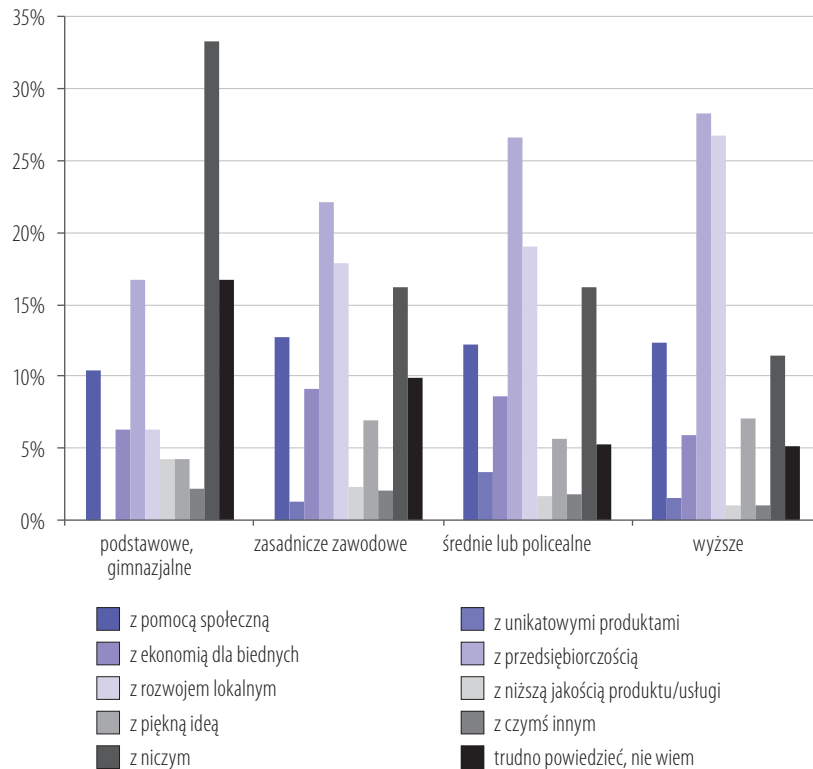
⁸ <http://www.ekonomiaspoleczna.pl/x/433225>

a nie w celu maksymalizacji zysku lub zwiększenia dochodu udziałowców czy też właścicieli. Z analiz odpowiedzi udzielonych w tej edycji badania wynika, że co czwartemu mieszkańcowi regionu „ekonomia społeczna” kojarzy się z „przedsiębiorczością”. Co piąty utożsamia ją z „rozwojem lokalnym”, natomiast aż 15% ankietowanych nie ma z tą nazwą żadnych skojarzeń.

Odsetek osób kojarzących pojęcie „ekonomii społecznej” z przedsiębiorczością rośnie wraz z poziomem wykształcenia. Podobnie jest w przypadku łączenia ekonomii społecznej z „rozwojem lokalnym”.

Wykres 32. Skojarzenia z „ekonomią społeczną” – wg wykształcenia

W przekroju subregionalnym zróżnicowanie jest widoczne: o ile np. 16,6% mieszkańców Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego kojarzy „ekonomię społeczną” z „pomocą społeczną”, to ten odsetek w samym Krakowie wynosi jedynie 9,6%. Z „przedsiębiorczością” kojarzy to pojęcie 30,6% mieszkańców KOM-u i 23% mieszkańców Małopolski Zachodniej; z „rozwojem lokalnym” – 34,2% krakowian i 16,6% mieszkańców w powiatach okalających stolicę regionu.

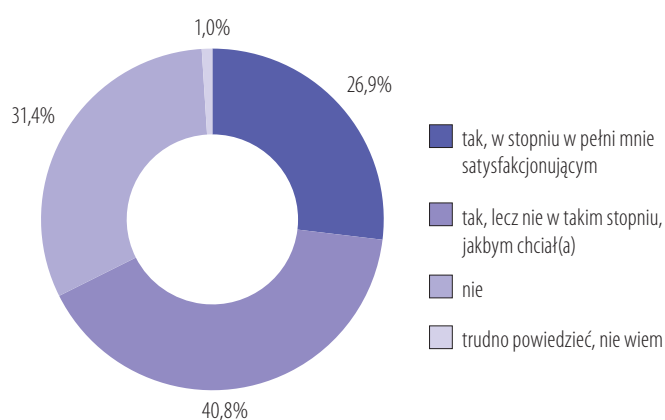
Z „niczym” jej nie kojarzy 20,4% mieszkańców Małopolski Zachodniej (najwyższy odsetek) i 7,0% mieszkańców KOM-u (najniższy odsetek w tej kategorii).

Aktywność w obszarze kultury

Kolejną z aktywności, której się przyglądnęto, jest poziom uczestnictwa w życiu kulturalnym.

Kultura coraz częściej rozumiana jest jako dźwignia uruchamiająca ważne procesy społeczne i gospodarcze, a uczestnictwo w niej polega na refleksyjnym korzystaniu z oferty symbolicznej istniejącej na „ryнку kultury”⁹. Z analiz wykonanych w ramach 4. badania opinii mieszkańców wynika, że dwóch na trzech Małopolan uczestniczy w życiu kulturalnym. Porównując wyniki tegorocznego badania z badaniem z 2013 roku, można stwierdzić, że poziom aktywności pozostał na podobnym poziomie. W 2013 roku 67,1% respondentów zadeklarowało uczestnictwo w życiu kulturalnym, a 32,4% mieszkańców Małopolski wskazało na brak podejmowania aktywności w tym obszarze.

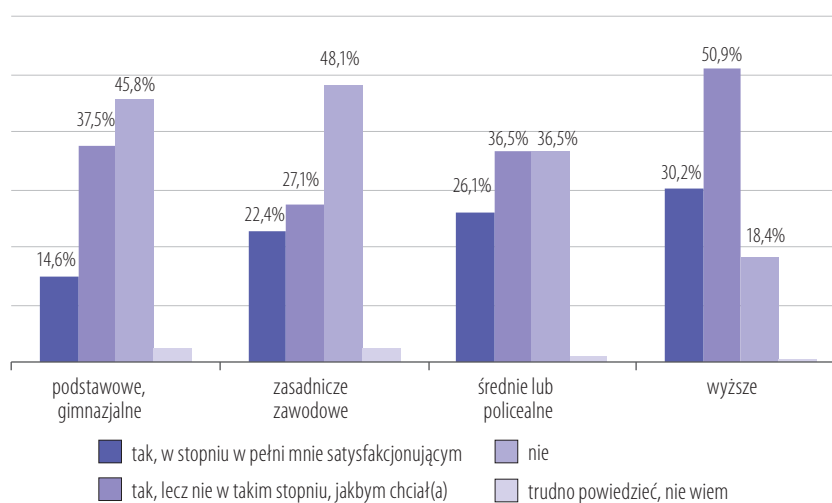
Wykres 33. Czy uczestniczy Pan/i w życiu kulturalnym?

Odsetek kobiet i mężczyzn, którzy deklarują, że uczestniczą w życiu kulturalnym, jest zbliżony (odpowiednio 68,5% oraz 66,7%), ale może zadziwiać różnica w ocenie tego uczestnictwa – o ile 30,0% mężczyzn udziela się „w stopniu w pełni satysfakcjonującym”, o tyle u kobiet ten odsetek wynosi 23,9%.

Wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia rośnie odsetek osób, które uczestniczą w życiu kulturalnym „w stopniu w pełni satysfakcjonującym” oraz maleje odsetek tych, którzy w ogóle w kulturze nie są aktywni. Ze wzrostem dochodu maleje również odsetek osób nieuczestniczących w życiu kulturalnym.

Wykres 34. Uczestnictwo w życiu kulturalnym – wg wykształcenia

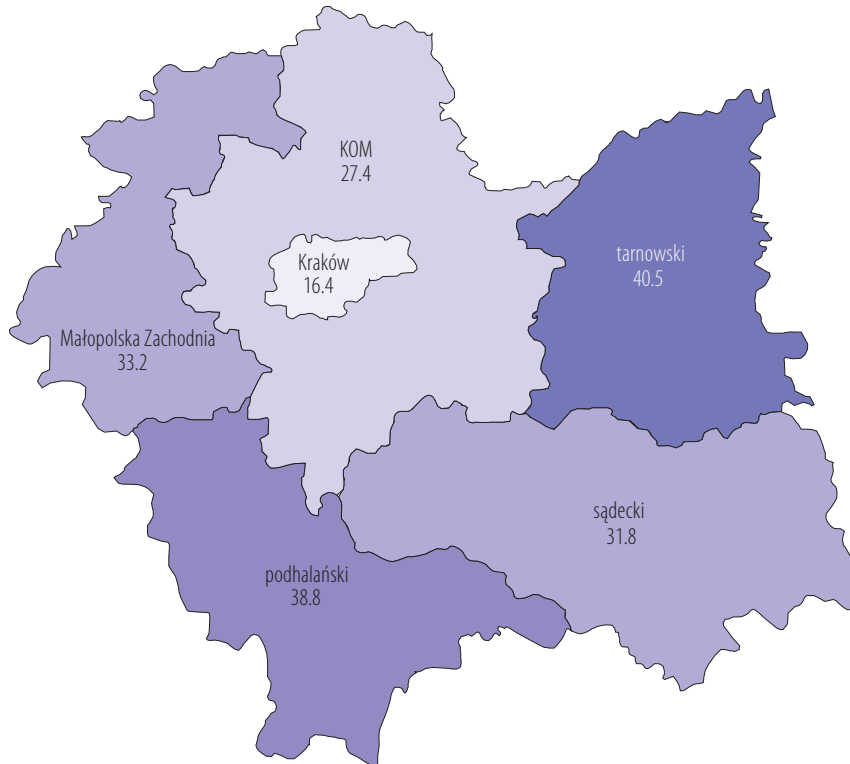

⁹ Noemi Gryczko *Udział w życiu kulturalnym*, www.firr.org.pl/uploads/PON/02-uczestnictwo-w-zyciu-kulturalnym.doc + cd = 2 hl = fr ct = clnk gl = pl

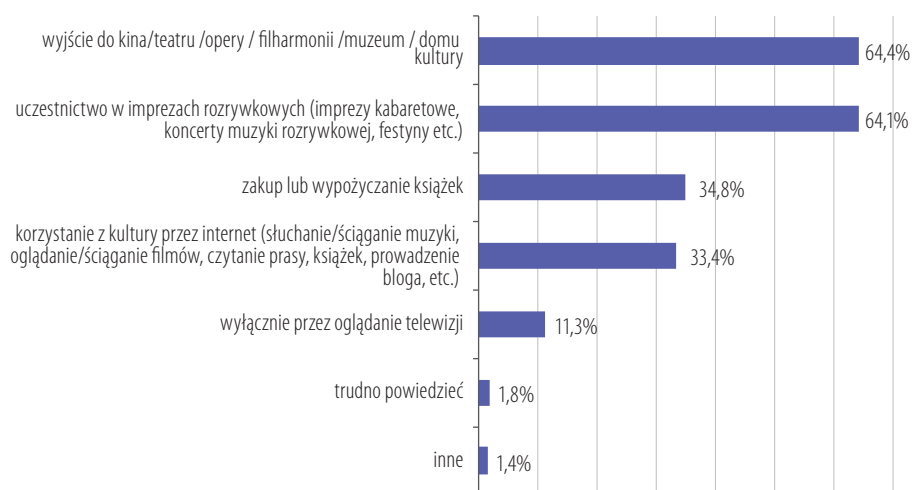

W subregionach Małopolski uczestnictwo w kulturze wygląda bardzo różnie – począwszy od ponad 83,2% osób deklarujących, że uczestniczą w życiu kulturalnym w Krakowie, do 58,5% takich osób w subregionie tarnowskim. W stopniu „w pełni satysfakcjonującym” uczestniczy w kulturze 54,0% mieszkańców Krakowa, 46,6% mieszkańców Sądecczyny, 38,0% – Małopolski Zachodniej, 36,8% – KOM-u, 36,5% mieszkańców subregionu tarnowskiego i 32,6% Podhalan.

Mapa 7. Odsetek osób nieuczestniczących w życiu kulturalnym – przekrój subregionalny

Wykres 35. Formy uczestnictwa w kulturze osób, które zadeklarowały, że uczestniczą w kulturze¹⁰

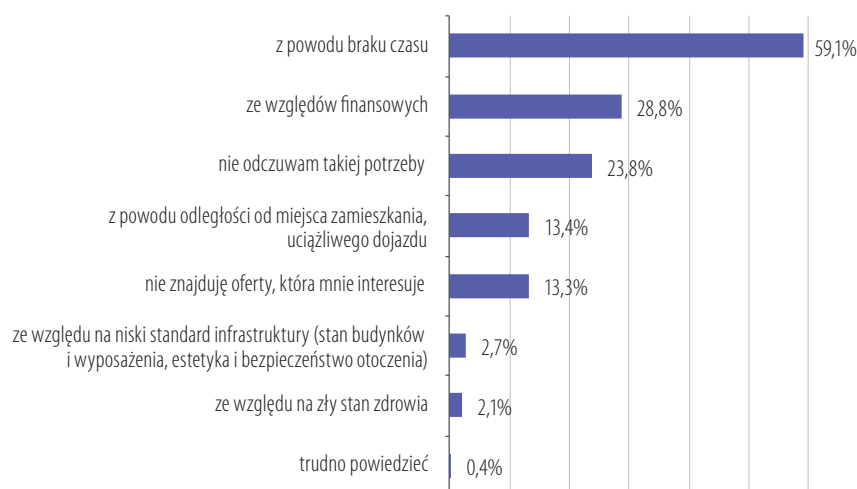

¹⁰ Osoby, które zadeklarowały, że uczestniczą w kulturze (67,7%), mogły wskazać co najwyżej 3 formy, z których korzystają. W związku z tym odsetki odpowiedzi na wykresie poniżej nie sumują się do stu.

Małopolan poproszono o wskazanie form uczestnictwa w życiu kulturalnym. Najpopularniejszą odpowiedzią jest „wyjście do kina/ teatru/ opery/ filharmonii/ muzeum/ domu kultury”, na drugim miejscu znalazło się, prawie z identyczną liczbą wskazań, „uczestnictwo w imprezach rozrywkowych (imprezy kabaretowe, koncerty muzyki rozrywkowej, festyny etc.)”, które dwa lata temu było dopiero na IV miejscu. Trzecie miejsce należy do „zakupu lub wypożyczenia prasy/ książek” (poprzednio na drugim), a czwarte do „korzystania z kultury przez Internet” (w 2013 roku na trzecim). Do częstych form uczestnictwa należy również „oglądanie telewizji”.

Główną przyczyną braku czy niepełnego uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych/w kulturze jest brak czasu. Daleko w tyle pozostaje inny powód: względy finansowe (dość spory jest odsetek osób tak odpowiadających – co trzeci Małopolanin). Trzecim ważnym powodem jest „brak potrzeby” (w poprzednim badaniu ta przyczyna znalazła się na IV miejscu).

Wykres 36. Przyczyny braku / „nie w pełni satysfakcjonującego” uczestnictwa w kulturze¹¹

¹¹ Osoby, które zadeklarowały, że nie uczestniczą w kulturze lub uczestniczą nie w takim stopniu, jak by chciały (72,2%), odpowiadały na pytanie o deficyty w kulturze. Badani mogli wskazać do 2 odpowiedzi, w związku z czym odsetki odpowiedzi nie sumują się do stu.

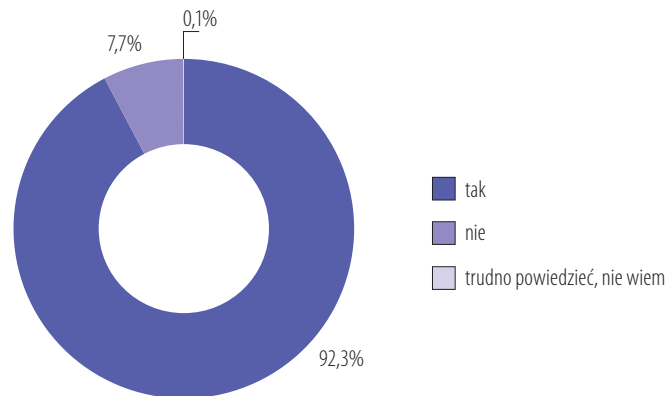

Nowe technologie

Nowe technologie obecne są już w prawie wszystkich obszarach życia mieszkańców regionu. Jak więc Małopolanie je wykorzystują, czy je znają, czy chcą z nich korzystać, w jakim stopniu są one dla nich użyteczne? Czy smartfon, łączący w sobie funkcje telefonu komórkowego i komputera kieszonkowego, jest przez Małopolan wykorzystywany? Czy mieszkańcy regionu będą korzystać z nowych aplikacji (w tym turystycznych), jeśli będą szeroko rozpromowane? Odpowiedzi na kilka z powyższych pytań próbowaliśmy uzyskać w 4. badaniu opinii mieszkańców Małopolski.

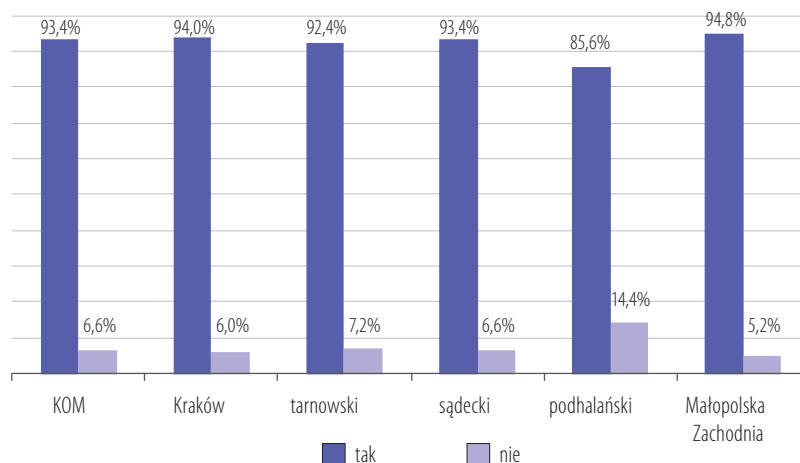
Dziewięciu na dziesięciu Małopolan wie, co to jest „smartfon”. Więcej mężczyzn niż kobiet (odpowiednio 94,7% wobec 90,0%), bardziej młodzi niż starsi (98,7% w grupie wiekowej 18–24 lata wobec 80,7% w grupie 60+), częściej z wykształceniem wyższym (96,1%) niż z podstawowym (79,2%).

Wykres 37. Czy wie Pan/i, co to jest „smartfon”?

W subregionach znajomość narzędzia „smartfon” jest na tym samym poziomie za wyjątkiem Podhala, którego mieszkańcy deklarują większą nieznanomość tego urządzenia.

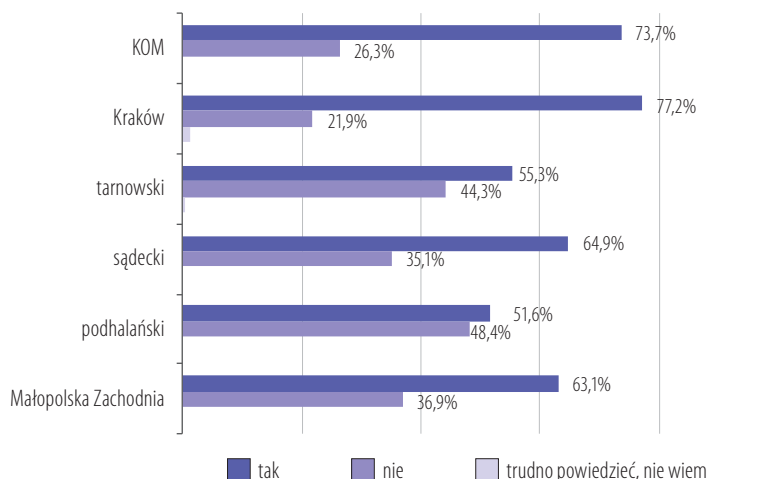
Wykres 38. Znajomość „smartfona” – wg subregionów

Wśród osób, które wiedzą, czym jest smartfon, 64,5% posiada takie urządzenie (większy odsetek mężczyzn – 67,0% niż kobiet – 61,9%, ludzi młodych niż ludzi starszych, z wyższym wykształceniem niż z podstawowym i zasadniczym, z wyższymi dochodami).

Najwyższy odsetek osób, które posiadają telefon typu „smartfon”, jest wśród mieszkańców Krakowa i Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego (powyżej 70%). Najniższy – wśród mieszkańców Podhala i subregionu tarnowskiego (powyżej 50%).

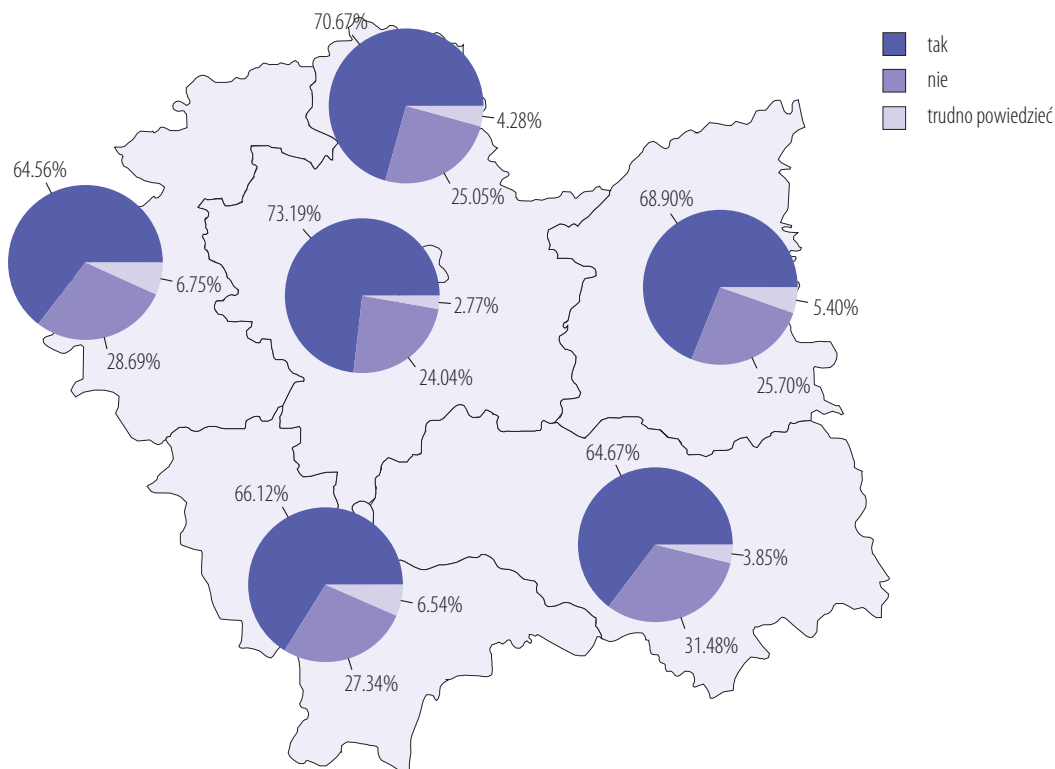
Wykres 39. Odsetek osób posiadających smartfon – wg subregionu

Z badania wynika, że większość osób, które wiedzą, czym jest telefon typu „smartfon”, posiada również dostęp do internetu (75,6%).

Natomiast ci, którzy mają „smartfon”, używają go do poszukiwania informacji w internecie, odbierają pocztę elektroniczną i lokalizują miejsca na mapie czy wytyczają trasę.

Mapa 8. Czy skorzystał(a)by Pan/i z możliwości uzyskania informacji wyświetlanej na „smartfonie” dotyczącej danego obiektu (np. obiektu turystycznego, ekspozycji w muzeum), jeżeli wiązałoby się to jedynie ze zbliżeniem telefonu do tabliczki przy tym obiekcie?

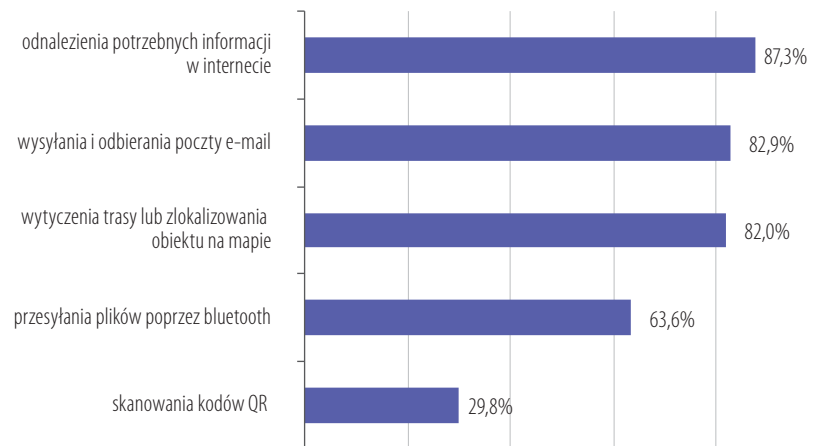

68,0% spośród tych, którzy zadeklarowali, że wiedzą, czym jest „smartfon”, skorzystałoby z możliwości uzyskania informacji wyświetlanej na telefonie dotyczącej danego obiektu (np. obiektu turystycznego czy ekspozycji w muzeum), jeżeli wiązałoby się to jedynie ze zbliżeniem telefonu do tabliczki przy tym obiekcie.

Osoba, która chciałaby skorzystać ze smartfona w celu uzyskania informacji turystycznej, to statystycznie młoda kobieta, dobrze wykształcona i dobrze zarabiająca.

Wykres 40. W jakich celach korzysta Pan/i ze „smartfonu”?

Spis tabel

Tabela 1. Próba założona do badania CATI	39
Tabela 2. Próba zrealizowana w badaniu CATI	39
Tabela 3. Stopa zwrotu wyliczona na poziomie ogólnym i dla poszczególnych subregionów	39
Tabela 4. Ogólna charakterystyka zrealizowanej próby względem płci	40
Tabela 5. Ogólna charakterystyka zrealizowanej próby względem wieku	40
Tabela 6. Ogólna charakterystyka zrealizowanej próby względem wykształcenia	40

Spis wykresów

Wykres 1. Odsetek odpowiedzi mieszkańców na pytanie o wygląd najbliższej okolicy w porównaniu do 5 lat wstecz	7
Wykres 2. Odsetek odpowiedzi mieszkańców na pytanie o wygląd najbliższej okolicy w porównaniu do 5 lat wstecz (porównanie lat 2015 i 2012)	7
Wykres 3. Odsetek odpowiedzi mieszkańców subregionów na pytanie o wygląd najbliższej okolicy w porównaniu do 5 lat wstecz	8
Wykres 4. Odsetek odpowiedzi na pytanie o znajomość projektów realizowanych przy wsparciu Unii Europejskiej – wyniki z lat 2012 i 2015	9
Wykres 5. Odsetek odpowiedzi na pytanie o to, na co według mieszkańców powinny iść pieniądze samorządowe w pierwszej kolejności	10
Wykres 6. Odsetek odpowiedzi wśród mieszkańców subregionów na pytanie o to, na co powinny iść pieniądze samorządowe w pierwszej kolejności	11
Wykres 7. Znajomość samorządu województwa wśród Małopolan (odsetek odpowiedzi na pytanie o skojarzenia i kompetencje samorządu)	11
Wykres 8. Odsetek odpowiedzi w 2012 i 2015 r. na pytanie o sytuację finansową gospodarstwa domowego w porównaniu z tą sprzed 12 miesięcy.	13
Wykres 9. Odsetek odpowiedzi na pytanie o podejmowanie dodatkowych zajęć zarobkowych	14
Wykres 10. Podejmowanie dodatkowej pracy a poziom wykształcenia – odsetek odpowiedzi.	14
Wykres 11. Czy w okresie ostatnich 12 miesięcy udało się w Pana/i gospodarstwie domowym zaoszczędzić jakąkolwiek sumę pieniędzy? – przekrój subregionalny	15
Wykres 12. Czy w Pana/i gospodarstwie domowym spłaca się aktualnie jakieś kredyty?	16
Wykres 13. Posiadanie kredytu(ów) a wykształcenie	16
Wykres 14. Odsetek osób, w których gospodarstwie domowym spłaca się kredyty – przekrój subregionalny.	17
Wykres 15. Odsetek osób „zdecydowanie” i „raczej” zadowolonych z wymienionych usług publicznych	18
Wykres 16. Odsetek osób „zadowolonych” i „raczej” zadowolonych z usług publicznych w poszczególnych subregionach.	18
Wykres 17. Czy jest Pan/i zadowolony(a) z transportu zbiorowego w miejscu zamieszkania?	19
Wykres 18. Czy jest Pan/i zadowolony(a) ze stanu dróg w miejscu zamieszkania?	20
Wykres 19. Zadowolenie z poziomu bezpieczeństwa a wiek	20
Wykres 20. Czy jest Pan/i zadowolony(a) z jakości szkolnictwa w miejscu zamieszkania (nie licząc uniwersytetów i szkół wyższych)?	21
Wykres 21. Poziom zadowolenia z jakości szkolnictwa w miejscu zamieszkania a długość czasu zamieszkiwania w Małopolsce.	21
Wykres 22. Czy w ostatnich 12 miesiącach podnosił/a Pan/i swoje kwalifikacje poprzez m.in.: szkolenia, kursy, warsztaty, seminaria, konferencje, praktyki, staże zawodowe lub studia podyplomowe?	22

Wykres 23. Czy uważa Pan/i, że w kontaktach międzyludzkich można ufać większości ludzi?	24
Wykres 24. Zaufanie do innych a dochody	24
Wykres 25. Zaufanie do innych w przekroju subregionalnym	25
Wykres 26. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy był/a Pan/i świadkiem zachowań świadczących o przemocy w jakiegokolwiek rodzinie? – wg wykształcenia.	26
Wykres 27. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy był/a Pan/i świadkiem zachowań świadczących o przemocy w jakiegokolwiek rodzinie? – wg miejsca zamieszkania.	26
Wykres 28. „Proszę powiedzieć, czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami:” (odpowiedzi „zdecydowanie się zgadzam” i „raczej się zgadzam” zostały zsumowane, podobnie jak „zdecydowanie się nie zgadzam” i „raczej się nie zgadzam”)	27
Wykres 29. Odsetek odpowiedzi „zdecydowanie się zgadzam” na odczytane przez ankietera trzy stwierdzenia dotyczące karania dzieci – wg wieku	28
Wykres 30. Stosunek do trzech stwierdzeń dotyczących karania dzieci – według wykształcenia.	28
Wykres 31. „Z czym się najbardziej kojarzy Panu/Pani pojęcie „ekonomia społeczna”?	29
Wykres 32. Skojarzenia z „ekonomią społeczną” – wg wykształcenia	30
Wykres 33. Czy uczestniczy Pan/i w życiu kulturalnym?	31
Wykres 34. Uczestnictwo w życiu kulturalnym – wg wykształcenia	31
Wykres 35. Formy uczestnictwa w kulturze osób, które zadeklarowały, że uczestniczą w kulturze	32
Wykres 36. Przyczyny braku / „nie w pełni satysfakcjonującego” uczestnictwa w kulturze	33
Wykres 37. Czy wie Pan/i, co to jest „smartfon”?	34
Wykres 38. Znajomość „smartfona” – wg subregionów.	34
Wykres 39. Odsetek osób posiadających smartfon – wg subregionu	35
Wykres 40. W jakich celach korzysta Pan/i ze „smartfonu”?	36

Spis map

Mapa 1. Wielkość próby w subregionach	6
Mapa 2. Odsetek odpowiedzi na pytanie o znajomość projektów realizowanych przy wsparciu UE – przekrój subregionalny	9
Mapa 3. Odsetek osób w subregionach nieposiadających wiedzy na temat kompetencji samorządu województwa.	12
Mapa 4. Odsetek odpowiedzi „tak” na pytanie o podejmowanie dodatkowych zajęć zarobkowych – przekrój subregionalny	15
Mapa 5. Podnoszenie kwalifikacji – przekrój subregionalny	23
Mapa 6. Stosunek do stwierdzeń dotyczących karania dzieci – odsetek odpowiedzi „zdecydowanie się zgadzam” oraz „raczej się zgadzam”, przekrój subregionalny	29
Mapa 7. Odsetek osób nieuczestniczących w życiu kulturalnym – przekrój subregionalny	32
Mapa 8. Czy skorzystał(a)by Pan/i z możliwości uzyskania informacji wyświetlanej na „smartfonie” dotyczącej danego obiektu (np. obiektu turystycznego, eksponatu w muzeum), jeżeli wiązałyby się to jedynie ze zbliżeniem telefonu do tabliczki przy tym obiekcie?	35

Metoda zbierania informacji

Przeprowadzono 3 001 wywiadów telefonicznych wspomaganym komputerowo – CATI (n=3 001) w 6 obszarach terytorialnych. Obszary zostały wyróżnione zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego 2011–2020 z dodatkowym wyłączeniem miasta Krakowa:

- a) Kraków,
- b) pozostała część Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego [KOM] (powiaty: bocheński, krakowski, miechowski, myślenicki, proszowicki, wielicki),
- c) subregion tarnowski (miasto Tarnów oraz powiaty: brzeski, dąbrowski, tarnowski),
- d) subregion sądecki (miasto Nowy Sącz oraz powiaty: gorlicki, limanowski, nowosądecki),
- e) subregion podhalański (powiaty: nowotarski, suski, tatrzański),
- f) Małopolska Zachodnia (powiaty: chrzanowski, olkuski, oświęcimski, wadowicki).

Dobór próby został dokonany w oparciu o operat telefonów stacjonarnych (50%) oraz komórkowych (50%). Miał on charakter doboru losowego, warstwowego, nieproporcjonalnego.

Tabela 1. Próba założona do badania CATI

Obszar	18–24		25–44		45–59		60 i więcej		RAZEM
	M	K	M	K	M	K	M	K	
Krakowski Obszar Metropolitalny	31	30	99	96	62	61	51	70	500
Miasto Kraków	24	25	95	101	52	60	57	86	500
Tarnowski	33	31	97	93	62	61	51	73	501
Sądecki	36	33	99	95	63	60	47	67	500
Podhalański	34	33	96	95	62	60	50	70	500
Małopolska Zachodnia	29	27	94	90	63	65	55	77	500
RAZEM	187	179	580	570	364	367	311	443	3 001

Tabela 2. Próba zrealizowana w badaniu CATI

Obszar	18–24		25–44		45–59		60 i więcej		RAZEM
	M	K	M	K	M	K	M	K	
Krakowski Obszar Metropolitalny	32	30	101	97	65	61	52	62	500
Miasto Kraków	29	27	103	101	48	54	56	82	500
Tarnowski	34	33	101	87	66	60	54	66	501
Sądecki	33	33	106	95	67	56	43	67	500
Podhalański	30	35	105	98	64	60	42	66	500
Małopolska Zachodnia	35	25	93	98	60	63	46	80	500
RAZEM	193	183	607	578	370	354	293	423	3 001

Tabela 3. Stopa zwrotu wyliczona na poziomie ogólnym i dla poszczególnych subregionów

Obszar	Stopa zwrotu		RAZEM
Krakowski Obszar Metropolitalny	19,0%		500
Miasto Kraków	21,5%		500
Tarnowski	21,5%		501
Sądecki	17,8%		500
Podhalański	20,3%		500
Małopolska Zachodnia	19,3%		500
RAZEM	19,9%		3 001

Badanie ankietowe zostało przeprowadzone wśród osób, które ukończyły 18 lat, w dniach od 19 czerwca 2015 roku do 16 lipca 2015 roku, od poniedziałku do soboty każdego tygodnia.

Tabela 4. Ogólna charakterystyka zrealizowanej próby względem płci

Obszar	Płeć (%)		RAZEM
	kobieta	mężczyzna	
Krakowski Obszar Metropolitalny	50	50	100%
Miasto Kraków	53,2	46,8	100%
Tarnowski	49,1	50,9	100%
Sądecki	50,2	49,8	100%
Podhalański	51,8	48,2	100%
Małopolska Zachodnia	53,2	46,8	100%
RAZEM	51,2	48,8	100%

Tabela 5. Ogólna charakterystyka zrealizowanej próby względem wieku

Obszar	Wiek (%)				RAZEM
	18-24	25-44	45-59	60+	
Krakowski Obszar Metropolitalny	12,4	39,6	25,2	22,8	100%
Miasto Kraków	11,2	40,8	20,4	27,6	100%
Tarnowski	13,4	37,5	25,1	24,0	100%
Sądecki	13,2	40,2	24,6	22,0	100%
Podhalański	13,0	40,6	24,8	21,6	100%
Małopolska Zachodnia	12,0	38,2	24,6	25,2	100%
RAZEM	12,5	39,5	24,1	23,9	100%

Tabela 6. Ogólna charakterystyka zrealizowanej próby względem wykształcenia

Obszar	Wykształcenie (%)				RAZEM
	podstawowe, gimnazjalne	zasadnicze zawodowe	średnie lub policealne	wyższe	
Krakowski Obszar Metropolitalny	1,2%	15,6%	42,8%	40,4%	100%
Miasto Kraków	0,2%	6,8%	34,7%	58,3%	100%
Tarnowski	1,8%	20,8%	40,9%	36,5%	100%
Sądecki	2,4%	19,3%	40,8%	37,5%	100%
Podhalański	2,4%	22,0%	45,6%	30,0%	100%
Małopolska Zachodnia	1,6%	14,6%	48,9%	34,9%	100%

W każdym z obszarów przebadano 500 respondentów (w subregionie tarnowskim 501), co spowodowało niejednakowe prawdopodobieństwo wyboru jednostek populacji do próby. W celu skorygowania struktury próby, tak by pod względem wybranych zmiennych odpowiadała ona strukturze populacji generalnej, zastosowano wagi.

Wagi odnosiły się do 3 zmiennych:

1. obszar terytorialny,
2. wiek respondenta,
3. płeć respondenta.

Wagi poszczególnych zmiennych zostały określone na podstawie danych Banku Danych Lokalnych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny. Obliczenia końcowe wskazały, że pewne zbiorowości należało doważyć, inne zaś odchudzić.

Kwestionariusz ankiety

4. badanie opinii mieszkańców Małopolski

(na temat istotnych dla rozwoju województwa OBSZARÓW działań samorządu wojewódzkiego)

Dzień dobry, nazywam się... i na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego realizuję badanie opinii mieszkańców Małopolski. Gwarantujemy, że Pani/Pana odpowiedzi pozostaną anonimowe i posłużą jedynie do przygotowania zbiorczych opracowań.

Pytanie 1. Czy w porównaniu do 5 lat wstecz wygląd najbliższej okolicy Pana/Pani miejsca zamieszkania (budynków, chodników, placów zabaw, skwerów, itp.):

- 1) zdecydowanie się poprawił
- 2) poprawił się
- 3) pozostał niezmienny
- 4) pogorszył się
- 5) zdecydowanie się pogorszył
- 6) *trudno powiedzieć, nie wiem*

Pytanie 2. Na które z wymienionych poniżej dziedzin powinny być kierowane pieniądze publiczne (środki samorządów) w pierwszej kolejności?

- 1) rozwój edukacji
- 2) ochronę środowiska
- 3) wsparcie przedsiębiorców
- 4) rekreację, sport i turystykę
- 5) bezpieczeństwo
- 6) kulturę
- 7) zdrowie
- 8) infrastrukturę drogową
- 9) inne (jakie?)

Pytanie 3. Z czym się Panu/Pani kojarzy samorząd województwa? Z jakimi kompetencjami?

.....

Pytanie 4. Czy w porównaniu z sytuacją sprzed 12 miesięcy obecna sytuacja finansowa Pana/Pani gospodarstwa domowego jest Pana/Pani zdaniem:

- 1) lepsza
- 2) taka sama
- 3) gorsza
- 4) *trudno powiedzieć*

Pytanie 5. Czy w trakcie ostatnich 12 miesięcy któryś z członków Pana/Pani gospodarstwa domowego podejmował dodatkowe zajęcia zarobkowe w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb materialnych Pana/Pani gospodarstwa domowego?

- 1) tak
- 2) nie
- 3) *trudno powiedzieć, nie wiem*

Pytanie 6. Czy w okresie ostatnich 12 miesięcy udało się w Pana/Pani gospodarstwie domowym zaoszczędzić jakąkolwiek sumę pieniędzy:

- 1) tak
- 2) nie
- 3) *trudno powiedzieć, nie wiem*

- Pytanie 7.** Czy w Pana/Pani gospodarstwie domowym spłaca się aktualnie jakieś kredyty:
- 1) tak, kredyt mieszkaniowy
 - 2) tak, kredyt konsumpcyjny
 - 3) tak, kredyt mieszkaniowy i konsumpcyjny
 - 4) nie
 - 5) *trudno powiedzieć, nie wiem*
- Pytanie 8.** Czy są Panu/Pani znane konkretne przykłady projektów realizowanych w okolicy Pana/Pani miejsca zamieszkania przy wsparciu Unii Europejskiej?
- 1) tak
 - 2) nie
 - 3) *trudno powiedzieć*
- Pytanie 9.** Czy jest Pan/i zadowolona z:
- › podstawowej opieki zdrowotnej w miejscu zamieszkania
 - › specjalistycznej opieki zdrowotnej na terenie województwa małopolskiego
 - › transportu zbiorowego w miejscu zamieszkania
 - › stanu dróg w miejscu zamieszkania
 - › poziomu bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania
 - › jakości szkolnictwa w miejscu zamieszkania (nie licząc uniwersytetów i szkół wyższych)
- 1) zdecydowanie tak
 - 2) raczej tak
 - 3) ani tak, ani nie
 - 4) raczej nie
 - 5) zdecydowanie nie
 - 6) *trudno powiedzieć*
- Pytanie 10.** Czy w ostatnich 12 miesiącach podnosił/a Pan/i swoje kwalifikacje poprzez m.in.: szkolenia, kursy, warsztaty, seminaria, konferencje, praktyki, staże zawodowe lub studia podyplomowe?
- 1) tak, podnosiłem/podnosiłam kwalifikacje głównie za własne środki
 - 2) tak, podnosiłem/podnosiłam kwalifikacje głównie za zewnętrzne środki
 - 3) nie
 - 4) *trudno powiedzieć, nie wiem*
- Pytanie 11.** Czy uważa Pan/i, że w kontaktach międzyludzkich można ufać większości ludzi:
- 1) tak, większości ludzi można ufać
 - 2) nie, ostrożności nigdy za wiele
 - 3) nie, ludziom w ogóle nie można ufać
 - 4) *trudno powiedzieć*
- Pytanie 12.** Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy był/a Pan/i świadkiem zachowań świadczących o przemoc w jakiegokolwiek rodzinie?
- 1) tak
 - 2) nie (*przejdź do pytania 15*)
 - 3) trudno powiedzieć (*przejdź do pytania 15*)
- Pytanie 13.** Czy interweniował/a Pan/i w tej sytuacji?
- 1) tak
 - 2) nie (*przejdź do pytania 15*)
 - 3) nie pamiętam (*przejdź do pytania 15*)
- Pytanie 14.** W jaki sposób Pan/i interweniował/a w tej sytuacji?
-

Pytanie 15. Proszę powiedzieć, czy zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami dotyczącymi karania dzieci: Odczytam Panu/Pani kilka stwierdzeń. Odpowiadając proszę ocenić, na ile zgadza się Pan/i z każdym z nich:

- › Uważam, że rodzic lub opiekun prawny ma prawo wymierzania kary fizycznej dziecku.
- › „Gdy byłem dzieckiem, dostawałem/am w skórę i dobrze na tym wyszedłem/wyszłam”.
- › Bywają sytuacje, kiedy dziecku trzeba dać klapsa.

- 1) zdecydowanie się zgadzam
- 2) raczej się zgadzam
- 3) raczej się nie zgadzam
- 4) zdecydowanie się nie zgadzam
- 5) *trudno powiedzieć, nie wiem*

Pytanie 16. Z czym najbardziej kojarzy się Panu/Pani pojęcie „ekonomia społeczna”?

- 1) z pomocą społeczną
- 2) z unikatowymi produktami
- 3) z ekonomią dla biednych
- 4) z przedsiębiorczością
- 5) z rozwojem lokalnym
- 6) z niższą jakością produktu/usługi
- 7) z piękną ideą
- 8) z czymś innym (z czym?)
- 9) z niczym
- 10) *trudno powiedzieć, nie wiem*

Pytanie 17. Czy uczestniczy Pan/i w życiu kulturalnym?

- 1) tak, w stopniu w pełni mnie satysfakcjonującym (*przejdź do następnego, pomiń 19*)
- 2) tak, lecz nie w takim stopniu, jak bym chciał(a) (*zadaj 18 i 19*)
- 3) nie (*przejdź do pytania 19, pomiń następne*)
- 4) *trudno powiedzieć, nie wiem (przejdź do pytania 19, pomiń następne)*

Pytanie 18. Jakie są główne formy uczestnictwa w kulturze, w których bierze Pan/i udział?

- 1) zakup lub wypożyczanie książek
- 2) korzystanie z kultury przez internet (słuchanie/ściągnięcie muzyki, oglądanie/ściągnięcie filmów, czytanie prasy, książek, prowadzenie bloga, etc.)
- 3) wyjście do kina/teatru/opery/filharmonii/muzeum/domu kultury
- 4) uczestnictwo w imprezach rozrywkowych (imprezy kabaretowe, koncerty muzyki rozrywkowej, festyny etc.)
- 5) wyłącznie przez oglądanie telewizji
- 6) inne (jakie?)
- 7) *trudno powiedzieć, nie wiem*

Pytanie 19. Jakie są główne przyczyny całkowitej lub częściowej rezygnacji przez Pana/Panią z uczestnictwa w kulturze?

- 1) nie odczuwam takiej potrzeby
- 2) nie znajduję oferty, która mnie interesuje
- 3) ze względu na niski standard infrastruktury (stan budynków i wyposażenia, estetyka i bezpieczeństwo otoczenia)
- 4) ze względów finansowych
- 5) z powodu braku czasu

6) z powodu odległości od miejsca zamieszkania, uciążliwego dojazdu

7) inne (jakie?)

8) *trudno powiedzieć, nie wiem*

Pytanie 20. Czy wie Pan/i, co to jest „smartfon”?

1) tak

2) nie (*pomiń resztę pytań, przejdź do metryczki*)

3) *trudno powiedzieć, nie wiem (pomiń resztę pytań, przejdź do metryczki)*

Pytanie 21. Czy posiada Pan/i telefon typu „smartfon”?

1) tak

2) nie (*przejdź do następnego, pomiń pytanie 23*)

3) *trudno powiedzieć, nie wiem (przejdź do następnego, pomiń pytanie 23)*

Pytanie 22. Czy posiada Pan/i dostęp do internetu w telefonie?

1) tak

2) nie

3) *trudno powiedzieć, nie wiem*

Pytanie 23. Czy korzysta Pan/i ze „smartfonu” w celu:

- › odnalezienia potrzebnych Panu/Pani informacji w internecie,
- › wytyczenia trasy lub zlokalizowania obiektu na mapie,
- › przesyłania plików poprzez bluetooth,
- › skanowania kodów QR (kwadratowe czarno białe kody dostępne na plakatach),
- › wysyłania i odbierania poczty e-mail.

1) tak

2) nie

3) *trudno powiedzieć, nie wiem*

Pytanie 24. Czy skorzystał(a)by Pan/i z możliwości uzyskania informacji wyświetlanej na „smartfonie” dotyczącej danego obiektu (np. obiekt turystyczny, lub eksponat w muzeum), jeżeli wiązałyby się to jedynie ze zbliżeniem telefonu do tabliczki przy tym obiekcie?

1) tak

2) nie

3) *trudno powiedzieć, nie wiem*

METRYCZKA

Płeć	[wypełnia ankieter(ka)]	<ol style="list-style-type: none"> 1) kobieta 2) mężczyzna
Wiek	W którym roku się Pan(i) urodził(a)?	<ol style="list-style-type: none"> 1) grupa wiekowa 18–24 2) grupa wiekowa 25–44 3) grupa wiekowa 45–59 4) grupa wiekowa 60 i więcej
Wykształcenie	Czy ma Pan(i) wykształcenie:	<ol style="list-style-type: none"> 1) podstawowe, gimnazjalne 2) zasadnicze zawodowe 3) średnie lub policealne 4) wyższe
Status zawodowy	Jaki jest Pana(i) obecny status zawodowy?	<ol style="list-style-type: none"> 1) jestem bezrobotny 2) uczę się 3) pracuję (praca najemna) 4) prowadzę działalność gospodarczą 5) prowadzę gospodarstwo rolne 6) jestem na emeryturze lub rencie i nie pracuję 7) jestem na emeryturze lub rencie i pracuję 8) pobieram świadczenia przedemerytalne 9) jestem na urlopie macierzyńskim/ wychowawczym/rodzicielskim
Dochód	Ile w przybliżeniu wynoszą średnie miesięczne dochody NETTO („na rękę”) z ostatnich 3 miesięcy w przeliczeniu na osobę w Pana(i) gospodarstwie domowym?	<ol style="list-style-type: none"> 1) do 600 zł 2) między 601 a 1 000 zł 3) między 1 001 a 1 400 zł 4) powyżej 1 400 zł 5) trudno powiedzieć, nie wiem 6) brak odpowiedzi
Zdrowie	Jak Pan/i ocenia swój aktualny stan zdrowia?	<ol style="list-style-type: none"> 1) bardzo dobry 2) raczej dobry 3) ani dobry, ani zły 4) raczej zły 5) bardzo zły 6) trudno powiedzieć, nie wiem
Miejsce zamieszkania	W jakiej gminie Pan/i mieszka?	Gmina – jaka:
Czas zamieszkania w Małopolsce	Jak długo mieszka Pan/i w województwie małopolskim? (w miejscowości znajdującej się w województwie małopolskim w obecnych granicach)	<ol style="list-style-type: none"> 1) do 5 lat 2) od 5 do 10 lat 3) powyżej 10 lat 4) od urodzenia 5) brak odpowiedzi

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Polityki Regionalnej
ul. Wielicka 72B, 30-552 Kraków

ISBN: 978-83-65325-08-2
Egzemplarz bezpłatny

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

